

Zemlja se je med zimo spočila in sedaj čaka, da bo bogato obrodila. Kolikšni pa bodo njeni plodovi, je veliko odvisno od kmetovega dela in njegovih vlaganj – Foto: F. Berdan

Leto XXX. – Številka 20
TRIDESET LET 1947–1977
 Ustanovitelji: občinske konference SZDL
 Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
 in Trzin – Izdaja CP Glas Kranj. Glavni
 urednik Igor Slavec – Odgovorni ured-
 nik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 15. 3. 1977
 Cena: 3 din
 List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
 od januarja 1958 kot poltednik, od janu-
 arja 1960 trikrat tedensko, od januarja
 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah,
 od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

So potrebe realne?

Zbrani podatki o srednje-ročnih potrebah po delavcih, zbrani so bili ob sestavljanju srednjeročnih planov razvoja od leta 1976 do 1980, kažejo, da so v združenem delu na Gorenjskem potrebe po delavcih slabo preučene. Tako zbrani podatki so namreč lahko le orientacija, nikakor pa se ne more na osnovi teh podatkov zaključevati obseg in vsebina potreb po kadrih v gorenjskem gospodarstvu do leta 1980.

V letu 1975 smo imeli na Gorenjskem sistemiziranih 43.449 delovnih mest, zasedenih pa je bilo manj in sicer 62.942. Združeno delo pa je ob popisu navedlo, da bo potrebovalo do leta 1980 še 17.361 novih delavcev, od tega okoli 8500 glede na širitev in povečanje proizvodnje, 8600 pa zaradi odliva (upokojitve in drugo). Vprašanje o realnosti potreb po delavcih, kot jih ocenjuje združeno delo, se postavlja ob številkah, kot so na primer, da bo gorenjsko gospodarstvo potrebovalo v tem obdobju kar 1200 ekonomskih tehnikov, 331 ekonomistov in 103 pravnike. Tolikšne potrebe so namreč lahko le odraz trenutnih problemov pri reševanju gospodarskih vprašanj in urejanja samoupravne organiziranosti. K razreševanju teh problemov bi verjetno lahko pripomogli tudi drugačni poklici, predvsem tisti, ki se ukvarjajo z vprašanji človeka, njegovega počutja, urejanja odnosov v delovni okolici, tehnične in tehnološke organizacije dela itd. Dvomljivo je zato, da bi takšne potrebe, kot so jih delovne organizacije prikazale, res lahko nastopile. Zato bi bilo tudi zgrešeno takšne podatke uporabiti za osnovo bodočega izobraževalnega procesa.

Po drugi strani pa so podatki o sedaj zaposlenih delavcih v primerjavi s sistemiziranimi delovnimi mesti pokazali, katerih poklicev že sedaj izobrazujemo preveč (kovači, avtomehaniki, avtoelektričarji, pleskarji, mizarji, krojači, šivilje, frizerji, prodajalci, natakarji, kuharji, gradbeni tehniki, tekstilni tehniki itd). Prav tako pa je iz podatkov razvidno sedanje stanje, ko nekaterih poklicev močno primanjkuje (metalurgi, ključavničarji, varilci in drugi kovinski poklici, elektromehaniki, tiskarji, gumarji, peki, vozniški, strojevodje, administratorji, metalurški delovodje, elektrotehniki, lesni tehniki, živilski delavci, prometni tehniki, trgovski tehniki, gostinski tehniki, medicinske sestre, metalurški inženirji, strojni, elektro, gradbeni inženirji, varnostni inženirji itd.)

Akcija tabornikov »Nič nas ne sme presenetiti« je v soboto v Skofji Loki odlično uspela. – Foto: F. Berdan

Nič nas ne sme presenetiti

Škofja Loka – Marsikateri Škofjeločan je bil preteklo soboto najbrž pošteno presenečen. Kako tudi ne bi bil, saj ga je, denimo, sredi dopoldneva nekje na Mestnem trgu ali na avtobusni postaji zaustavilo dekle, morda fant, in ga pošteno »pretipalo«. Marsikomu sploh ni bilo jasno, kaj se dogaja. Slo pa je enostavno za akcijo, v kateri so sodelovali taborniki s celotnega področja škofjeloške občine in so jo poimenovali »Nič nas ne sme presenetiti«.

Ze kmalu po deseti uri so se po Skofji Loki začeli sprehajati »stražarji« in začeli iskati »ilegalce«. Naloga, ki je bila zastavljena tabornikom, ni bila lahka. »Ilegalcem«, ki so jih iskali »stražarji«, je bilo namreč zastavljenih več nalog. Predvsem »vroče« je bilo na Mestnem trgu, v središču mesta. Tu so iskanci ilegalcev »pretipali« domala vsakega, ki se je v tisti uri zadrževal na tem področju.

In za kakšne naloge je šlo? Najprej so »stražarji« iskali »ilegalce«, ki so jih poznali le po skromnem opisu, to je bilo na širšem področju Skofje Loke, v programu je bilo »mi-

niranje« določenega objekta, izobesanje zastave in izobešanje lepakov.

Treba je reči, da so se »ilegalci« odlično držali. Ze nekaj minut po začetku akcije je zaplapolala zastava na strehi škofjeloške trgovine »Sadje-zelenjava«, le malo kasneje pa tudi dve na zgradbah na Mestnem trgu. Ilegalcem je v kratkem času uspelo postaviti tudi dve »mini«. »Najnevarnejša« je bila pav gotovo tista, ki so jo udeleženci akcije postavili na vozni red na škofjeloški avtobusni postaji. Slo je seveda le za kartonček, ki naj bi označeval »mino«. Treba pa je povedati, da stražarjem tudi ni uspelo odkriti veliko ilegalcev in da je tudi plakatiranje zelo uspelo, saj je »ilegalcem« uspelo nalepiti večino lepakov.

Po končani akciji so se taborniki škofjeloške občine zbrali v svojem domu ob sotočju selške in poljanske Sore ter ocenili akcijo. Menili so, da so bili doseženi dokaj dobri rezultati. Za jesen pa že načrtujejo še širšo akcijo. Tokrat naj bi se vanjo vključili tudi člani ZRVS.

J. Govekar

Nova šola, stari učni načrti

Za osnovno šolstvo je bilo v zadnjih desetih oziroma petnajstih letih zelo veliko narejenega. Skoraj povsod so zrasle nove šolske stavbe z lepimi, svetlimi učilnicami, z dobro opremljenimi kabineti, telovadnicami in večnamenskimi prostori. Te naložbe z boljšim učnim uspehom in manjšim osipom že potrjujejo svojo upravičenost.

Precej sprememb je bilo v tem času narejenih tudi pri učnih načrtih, sistemu celotnega osnovnošolskega izobraževanja in celo pri ocenjevanju. Učenci lahko izbirajo ali se bodo učili tehniko ali gospodinjstvo, opuščena so posamezna poglavja pri določenih predmetih, risanje, glasba in telesna vzgoja se ne ocenjujejo več številčno ampak opisno.

Skratka, poskrbljeno je za materialne pogoje dela, za sistem dela, zelo malo pa je bilo narejenega za spremembo »tehnologije« oziroma vsebino dela. Pričakovali bi namreč, da bodo učenci zlasti na predmetni stopnji v kabinetih pridobivali znanje z raziskovanjem, samostojnim učenjem, z učenjem na praktičnih primerih, s poskusi in, da ne bo več takoiimenovanega »frontalnega« pouka. To je na eni strani učitelj, ki predava ali sprašuje in na drugi strani učenci, ki si snov zapisujejo.

Zal pa so to le želje. Vsebina dela je namreč kljub dobro opremljenim kabinetom ostala skoraj enaka. Tabla, kreda, slike in knjige, so še vedno glavni učni pripomočki in zapisovanje snovi ter potem doma učenje na pamet. Pa ne, da bi bili krivi le učitelji, ki se premalo pripravljajo na učne ure, ne pripravljajo praktičnih vaj in podobno. Vkleščeni v zahteve učnih načrtov tega enostavno ne morejo.

Če vzamemo za primer predmet spoznavanja narave v petem razredu, kjer bi se skoraj vse dalo naučiti na praktičnih primerih, vidimo, da je pravzaprav narejen popolnoma na pamet. Zahteva opazovanje češnjavih in regratovih cvetov v začetku marca, februarja naj bi učenci pod mikroskopom opazovali prerez in sestav zelene lista, aprila naj bi seznanili z žitnim klasom, maja pa z grozdem in pridobivanjem vina itd. Naj se učitelj še tako trudi, ne more organizirati praktičnega pouka v kabinetu in ne peljati učencev na opazovanje v naravo. Ostane mu slika, kreda, tabla in narekovanje točk, učencem pa doma učenje na pamet, kot pred desetimi, petnajstimi leti, ko kabinetnih učilnic še poznali nismo.

Ob takšnih učnih načrtih, kjer se o slovenskem kulturnem prazniku in Prešernu učenci učijo septembra ali maja, kjer se o rojstvu Jugoslavije učijo februarja, o zimskem spancu živali spomladi in cvetju pozimi, zvedenijo še tako ambiciozno zastavljeni načrti razvoja naše šole, predvsem pa program celodnevne šole. Ta naj bi še posebej spodbujal samostojno delo in učenje na podlagi raziskovanja in opazovanja, učenje brez »pifljanja«, skratka učenje oziroma način pridobivanja znanja, ki bi slonelo na sodelovanju učenca in učitelja. Ob takšnih učnih načrtih pa je to nemogoče.

L. Bogataj

Planiška skakalnica velikanka, mojstrovina bratov Gorišek, je ob našem obisku dajala kaj čuden pogled. Ko smo obiskali prizorišče letošnjih tradicionalnih smučarskih poletov Planico '77 nas je sprejel hladen južen veter, okoliški vršaci pa so bili nakopičeni s težkimi deževnimi oblaki. Toda zagotovo oskrbnika planiških skakalnic Janeza Kerštajna je: »Ta prireditev bo taka kot šopek spomladanskih rož«. O pripravah poročamo na 14. strani (dh) – Foto: F. Berdan

Naročnik:

Plaketa Titu

Na sobotni volilni konferenci zveze socialistične mladine Kosova so predsedniku republike in predsedniku Zveze komunistov Jugoslavije Josipu Brozu-Titu podelili prvo zlato plaketo »Boro in Ramiza«. Udeleženci konference so se tudi soglasno pridružili zahtevi, da bi tretjič podelili Titu red narodnega heroja.

Novi domovi

V soboto so izročili ključne montažnih hiš petim slovenskim družinam iz Ažle, male časice v občini Špeter blizu Čedad. Slovenija je tako doslej podarila rojkom v Benečiji že 13 hiš. Gradijo pa še 27 montažnih hiš.

Kulturna srečanja

V Čajnicih, bosanskem mestecu, so se v soboto sklenile partizanske kulturne prireditve, ki so jih organizirali v počastitev 40-letnice prihoda predsednika Tita na čelo partije in 35. obletnice ustanovitve druge proletarske narodnoosvobodilne udarne brigade, ki jo je v tem kraju ustanovil vrhovni komandant NOV in POJ Josip Broz-Tito. Čajnici so bili dvajset dni središče umetniškega ustvarjanja, ki ga je navdihovala revolucija in narodnoosvobodilna borba. Na prireditvah so sodelovali tudi ustvarjalci - borci II. proletarske brigade.

Urejajo čebinsko cesto

Mladim iz revirjev, ki že nekaj časa delajo pri urejanju »Ceste ustanovnega kongresa KPS«, Trbovlje - Čebine, so se v soboto in v nedeljo pridružili kadeti republiškega sekretariata za notranje zadeve - šolskega centra v Tacnu. Pri urejanju ceste je pomagalo 160 bodočih miličnikov.

Setev s slabimi upi na prodajo

V Vojvodini nadaljujejo setev ranega ječmena in tudi prve površine s sladkorno peso so že posejane. To pomlad morajo poljedelci zasejati več kot milijon hektarov zemlje. S sladkorno peso bodo posejali okrog 95.000 ha, s sončnicami 175.000 ha, veliko polj pa bodo zasejali s sojo in raznimi povrtinami. Pri setvi povrtin pa so proizvajalci za skrbljeni, ker ne vedo, če bodo pridelek lahko prodali. S trgovskimi organizacijami, ki imajo nalogo oskrbovati mesta, so želeli skleniti pogodbe o pridelavi velikih količin čebule, krompirja in drugih povrtin, vendar odziva ni bilo.

Odlikovanje dr. Jožefu Demšarju

Pretekli teden so upokojenemu profesorju teologije, znanemu slovenskemu duhovniku dr. Jožefu Demšarju na njegovem domu v Ljubljani podelili red zaslug za narod z zlato zvezdo, s katerim ga je odlikoval predsednik Tito ob visokem življenjskem jubileju, 100-letnici rojstva. Predsednik komisije SRS za odnose z verskimi skupnostmi Stane Kolman, ki je izročil jubilarju odlikovanje, je v priložnostnem govoru poudaril njegove zasluge za patriotsko vzgojo vrste generacij pred vojno in njegov prispevek pri ustanovitvi Ciril-Metodijanskega društva slovenskih duhovnikov.

France Popit v laški občini

Konec preteklega tedna se je predsednik CK ZKS France Popit mudil v laški občini. Skupaj z družbenopolitičnimi delavci te občine je kritično ocenil politične razmere in položaj delavcev ter občanov v temeljnih organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih.

Na rednem letnem občnem zboru občinske zveze organizacij za tehnično kulturo Kranj je odlikovanje predsednika republike Josipa Broza-Tita red dela z zlatim vencem prejel tudi radio klub »Iskra« iz Kranja. - Foto: F. Perdan

Jesenice

V torek, 15. marca, bo redna seja komiteja občinske konference ZK Jesenice, na kateri bodo razpravljali o družbenem dogovoru o družbenopolitičnem izobraževanju in usposabljanju v občini, o družbenem dogovoru o urejanju in vzdrževanju spomenikov NOB, spomeniških obeležij in vojaških pokopališč v občini, o pokrajinskem muzeju ter imenovali komisijo za informiranost in propagandno dejavnost ZK.

Kranj

Izvršni odbor občinske konference socialistične zveze v Kranju je v četrtek, 10. marca, razpravljal o vključevanju informativnih glasil v občini v prizadevanja za usposabljanje občanov za ljudski odpor in družbeno samozasčito. Razpravljali pa so tudi o predlogu proračuna za letos, o samoupravnem sporazumu o osnovah CP Glas, nadalje o poročilu o javnih razpravah o kmetijstvu in še o nekaterih drugih vprašanjih.

Včeraj dopoldne se je sestel izvršni odbor raziskovalne skupnosti kranjske občine. Obravnaval je osnutke sprememb statuta občine in resolucijo o politiki izvajanja družbenega načrta občine Kranj za obdobje do 1980. leta.

Včeraj popoldne se je sestel tudi odbor za delitev sredstev krajevnim skupnostim na podlagi družbenega dogovora za gradnjo družbenih objektov v krajevnih skupnostih. Na seji so pregledali pripombe in predloge krajevnih skupnosti na osnutek kriterijev za razdeljevanje sredstev krajevnim skupnostim na podlagi družbenega dogovora in razpravljali o kriterijih za razdeljevanje sredstev.

Radovljica

Na zadnji seji v četrtek, 10. marca, je izvršni svet radovljiške občinske skupščine med drugim razpravljala tudi o predlogu plana dohodkov in izdatkov proračuna občine za prvo in drugo tromesečje letos in o delovnih programih komisij izvršnega sveta za letos. Na dnevnem redu pa je bila tudi razprava o dopolnitvi predloga za izdelavo lokacijske in investicijske dokumentacije za obvozni cesti Bled in Radovljica.

Danes, 15. marca, opoldne pa se bo izvršni svet sestel na 77. redni seji. Na dnevnem redu je obravnavanje programa razvoja Kemične tovarne Podnart do 1980. leta, obravnavanje informacije o gibanju gospodarstva v občini na podlagi zaključnih računov delovnih organizacij za minulo leto, o režimu prometa na gozdnih cestah Gozdnega gospodarstva Bled, odločanje o predlogu soglasja k izkoriščanju kamnoloma v Kamni gorici in o predlogu soglasja k pet do sedem delavcev pri zasebnih obrtnikih.

Tržič

Na četrtkovi seji predsedstva občinske konference SZDL v Tržiču so se dogovorili, naj iz tržičke občine dobi priznanje za pomoč pri obnovi v potresu porušenega Posočja kolektiv Tovarne obutve Peko. Peko se je med prvimi odzval in pomagal prizadetemu področju tako z denarjem kot s prostovoljnimi delom. Člani predsedstva so tudi soglašali z ustanovitvijo koordinacijskega odbora za usklajevanje družbenopolitične aktivnosti v občini. Člani koordinacijskega odbora se bodo dogovarjali o usklajenem sklicevanju sej skupščine in njenih organov, družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih interesnih skupnosti, dnevnih redih in tematiki zasedanj ter načinih uresničevanja posameznih akcij. Koordinacijski odbor je posvetovalno in usklajevalno telo, sestavljajo pa ga predsednik občinske konference SZDL, sekretar komiteja občinske konference ZKS, predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov, predsednik občinske organizacije Zveze borcev, predsednik skupščine in predsednik občinske konference Zveze socialistične mladine Slovenije. V novem koordinacijskem odboru so tudi predsednik izvršnega sveta občinske skupščine in sekretarja občinskih konferenc SZDL in ZSMS.

Izobraževanje sindikalnih delavcev

Jesenice - Pri občinskem sindikalnem svetu so si lani prizadevali, da bi z raznimi oblikami izobraževanja usposabljali čimveč sindikalnih kadrov. Programi izobraževanja so bili usklajeni s programi izobraževanja republiškega sveta zveze sindikatov, izobraževanje pa so izvedli prek jeseniške delavske univerze, ki je svojo nalogo opravila vestno in dosledno. Tako so organizirali posvet o splošni in skupni porabi, o zaključnih računih v TOZD in OZD, programih stabilizacije in samoupravnih sporazumih. Sodelovalo je 86 sindikalnih delavcev. Z novimi finančnimi predpisi so seznanili 165 udeležencev seminarja, z osnutkom zakona o združenem delu 93 udeležencev in 71 sindikalnih delavcev, na enodnevnih seminarjih za predsednike in sekretarje osnovnih organizacij pa je sodelovalo 92 udeležencev. 98 poverjenikov in članov izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata se je udeležilo enodnevnih seminarjev, medtem ko so intenzivno poskrbeli tudi za usposabljanje in izobraževanje o kulturi, ljudskem odporu in družbeni samozasčiti.

Politična šola

Jesenice - Prihodnji teden se bo v Šahovskem domu začela občinska politična partijska šola, ki bo trajala do sobote 26. marca. Organizirajo jo občinski komiteji ZK Jesenice enkrat letno in sicer A program politične šole spomladi, B program pa jeseni. Po sklepu kadrovske komisije pri občinskem komiteju naj bi šolo obiskovali sekretarji osnovnih organizacij in tudi tisti, ki so jih evidentirali za naslednji mandat. Šola bo v dopoldanskem in popoldanskem času, sodi pa v okvir programa idejnopolitičnega usposabljanja.

D. S.

Še več pozornosti tehnični kulturi

Kranj - V četrtek, 10. marca, je bil v domu JLA Kranj redni letni občni zbor občinske zveze za tehnično kulturo Kranj. Po pozdravnih besedah predsednika zveze Marjana Jerale, pozdravil je številne goste, med njimi so bili tudi članica sveta republike Mara Rupena-Osolnik, predsednik kranjske občinske skupščine Tone Volčič in drugi, je o delu društva v preteklem letu spregovoril tajnik društva inž. Alojz Žibert. Najprej je poudaril, da so se tudi Kranjčani lani aktivno vključili v proslavljanje in slovesno praznovanje 120-letnice rojstva našega znanega izumitelja Nikole Tesle in 30-letnice ustanovitve ljudske tehnike Jugoslavije. Izdelan pa je bil tudi srednjeročni načrt za delo v prihodnjem obdobju.

V občinsko zvezo organizacij za tehnično kulturo Kranj se v zadnjem času vključuje vse več organizacij, ki delujejo na tem področju. Trenutno so v kranjsko zvezo vključeni: radioklub »Iskra«, foto kino klub »Janez Puhar« in amaterska filmska skupina »Ime« iz Kranja, društvo za raziskovanje jam Kranj, aeronavtično in raketarsko društvo Kranj, društvo ljudske tehnike Golnik, brogarsko društvo Kranj, društvo za podvodne dejavnosti Kranj, aeroklub Kranj, avtomoto društva v Kranju, Cerkljah in Senčurju, društvo učiteljev tehničnega pouka - sekcija Kranj, društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov Kranj. V »društvi, klubih, sekcijah ali klubih je vključenih prek 6500 aktivnih članov - amaterjev, od tega prek 3000 mladih.

Se posebno razveseljuje pa je dejstvo, da je vanje vključenih zelo veliko žena.

Uspehi občinske zveze organizacij za tehnično kulturo Kranj, seveda je pri tem treba poudariti tudi postržno delo posameznih klubov, sekcij in krožkov, so v preteklem letu zares veliki. O tem najbolj zgovorno pričajo naslednji podatki. Pripravljeni so bili 104 tečaji, ki se jih je udeležilo 2695 tečajnikov. Pripravljenih je bilo 82 strokovnih predavanj, 46 razstav in 73 ekskurzij. Pri tem je sodelovalo 8 stalnih in 71 občasnih predavateljev in inštruktorjev. Za tako razgibano dejavnost pa žal še vedno primanjkuje učilnic, delavnic, laboratorijev, ustreznega orodja, aparatur in drugih pripomočkov. Tečaje na raznih področjih izobraževanja je lani uspešno končalo 2965 tečajnikov, vpisanih pa jih je bilo prek 3000.

V počastitev 30-letnice ljudske tehnike je bilo podeljenih tudi več priznanj in odlikovanj. Red zaslug za narod s srebrnimi žarki je prejel foto kino klub »Janez Puhar« iz Kranja, red dela z zlatim vencem pa AMD Kranj, radio klub »Iskra«, Tone Marčan in Janez Marenčič. Odlikovanja predsednika republike Josipa Broza-Tita je predal predsednik kranjske občinske skupščine Tone Volčič.

Na svečanosti pa so bile najzaslužnejšim delavcem v organizaciji ljudske tehnike podeljene zlata plakete Borisa Kidriča. Kranjčani pa so podelili priznanje tudi sekretarju republiške zveze organizacij za tehnično kulturo Lojzetu Prvinšku. J. Govekar

Kako obveščati?

KRANJ - Ko so na nedavnem posvetu predstavniki gorenjskih sredstev javnega obveščanja - od INDOK centrov, tovarniških glasil, radijskih postaj do regijskega časopisa Glas - razpravljali o informiranosti in povezanosti ter racionalizaciji obveščanja, so nanizali vrsto težav in problemov, zaradi katerih obveščanje še vedno močno šepa. Gorenjska še vedno ni obveščena tako, kot bi lahko bila, še posebno zdaj, ko se ustanavljajo ali že delujejo INDOK centri.

Gorenjsko obveščanje pesti premajhna povezanost vseh tistih, ki posredujejo informacije. Tako obe lokalni radijski postaji, tržički in jeseniški ter osrednje gorenjsko glasilo Glas ovirajo hudi finančni in kadrovski problemi, zaradi katerih nujno trpi kvaliteta; tudi številna tovarniška glasila bremene ogromni stroški. Ne brez izdatne finančne podpore pa bodo delovali tudi INDOK centri, ki bodo poleg zbiranja informacij in ostalega strokovnega dela morali informacije tudi najbolj ustrezno posredovati. Kako torej urediti informiranje tako, da bo denar kar najbolj racionalno uporabljen, učinek pa znatno boljši?

Predstavniki sredstev obveščanja so bili enotni, da se bodo morali sedanji informacijski centri nujno povezovati s sedanji sredstvi javnega obveščanja tovarniškimi glasili, radijskimi postajami in z Glasom. Nikakor ne more biti sprejemljivo stališče, da bi sami izdajali glasila, dostopna le določenemu krogu, z vprašljivo odmevnostjo, kvaliteto, tehničnimi zmoglostmi in kadri. Razen tega obstoja tudi nevarnost, da INDOK centri ne bi postali odtujeni centri moči, z informacijami, s katerimi bi po svoje manipulirali. Postali naj bi predvsem zbiralci gradiva, nujno potrebnega za delegatsko dogovarjanje in odločanje, animatorji in organizatorji obveščanja. Gorenjski informacijsko dokumentacijski centri zdaj vsi iščejo ali bodo iskali možnosti in poti, po katerih bi informacija s kar najmanj sredstvi in v kar najbolj kvalitetni obliki dosegla ne le delegata, temveč sleherne občana. V Radovljici tik pred ustanovitvijo že iščejo stike s tovarniškimi glasili in s krajevnimi skupnostmi ter analizirajo, kako učinkovita je informacija prek Glasa in radia Triglav; na Jesenicah bodo posredovali delegatske informacije prek najbolj razširjenega Železarja in radia; v Škofji Loki center, ki že

dokaj uspešno deluje, sporoča prek Glasa in si prizadeva še za ostale oblike medobčinskega sodelovanja; tudi v Kranju se bodo oprli na regijsko glasilo; v Tržiču pa predvsem poudarjajo, da bodo nujno morali urediti predvsem financiranje vseh sredstev, omejiti stroške ter se domeniti za najboljše posredovanje prek radijske postaje in Glasa.

Čeprav so na posvetu precej govorili o vlogi in pomenu informacijsko-dokumentacijskih centrov, o težavah pri njihovem ustanavljanju ter seveda o povezanosti za učinkovitost, kvaliteto, odmevnost, se o konkretnih stališčih niso dogovorili.

Kakorkoli že, ni dvomiti v dober namen posveta in ne nazadnje tudi v določen premik na področju gorenjskega informiranja, vendar se je zdelo, da nekateri kar preveč obotavljajo iščejo stike s sedanjimi sredstvi obveščanja in pri tem poudarjajo njihovo še ne preveč zadovoljivo razširjenost, vsebinski koncept, njihovo občasno mlahnost, neučinkovitost, nekritičnost. D. Sedej

Organi SZDL

Tržič - Svet za organiziranost in razvoj SZDL je na osnovi stališč republiške konference SZDL in gorenjskega medobčinskega sveta SZDL predlagal, katere organe predsedstva SZDL bi kazalo oblikovati v Tržiču. Predsedstvo se je odločilo ustanoviti svete za obveščanje, za socialno in zdravstveno politiko, za družbenopolitični sistem, za obranjevanje in razvijanje tradicij NOB, spomeniško varstvo in proslave, za mednarodne odnose in za organiziranost, razvoj in kadrovske politike. Razen svetov bodo v Tržiču delovali koordinacijski odbori za urejanje odnosov s cerkvijo, za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozasčito, za družbene organizacije in društva, za kadrovska vprašanja, za družbeno izobraževanje, za celodnevno osnovno šolo in celoletno malo šolo in za usklajevanje družbenopolitične aktivnosti. Razen tega bodo pri predsedstvu delovali volilna komisija, komisija za priznanja in odbor za uporabo referendumov.

Nekateri od teh organov že delujejo, druge pa bo treba še oblikovati. Pri vseh bo treba ponovno oceniti kadrovske sestave in jo po potrebi dopolniti. Sčasoma bo začela delovati tudi samostojna komisija za družbenoekonomske odnose s širokim delovnim področjem.

-jk

Referendum v Struževem uspel

Preteklo nedeljo so se krajanje Struževca na referendumu odločili za krajevni samoprispevek. Referendum je uspel, saj je za samoprispevek glasovalo 77 odstotkov volivcev. Visoka je bila tudi volilna udeležba, saj se za samoprispevek od 320 volivcev ni odločalo le 20.

Samoprispevek bodo krajanje plačevali dve leti: redno zaposleni bodo prispevali 5 odstotkov od čistih osebnih dohodkov, tako tudi upokojeanci. Kmetje bodo prispevali 15 odstotkov od letnega katastrskega dohodka, obrtniki pa 2,5 odstotka od čistega dohodka. S tako zbranim denarjem bodo dokončno uredili asfaltirane ceste, preostali denar pa je namenjen za izgradnjo športnega igrišča.

L. M.

**VSAKO SREDO
SVEŽE
PURANOV
MESO**

SAMOPOSTREŽBA

globus

22. marec

praznik KS Vodovodni stolp

Člani organizacije ZZB NOV predlagajo, da bi 22. marec proglasili za praznik KS Vodovodni stolp - Izredno zadovoljni so z delom dispanzera za borce - Javna zahvala dr. Farkašu

KRANJ - Na občnem zboru krajevne organizacije ZZB NOV Vodovodni stolp se je zbralo več kot 200 nekdanjih borcev, vojaških vojnih invalidov, izgnancev in taboriščnikov. Krajevna organizacija ZZS NOV Vodovodni stolp je ena najbolj številnih v krajski občini in tudi na Gorenjskem. Ima namreč kar 655 članov.

Predsednik organizacije Nace Laharnar je najprej spregovoril o jubilejih, ki jih praznujemo letos - to je ob 40-letnici KPS, prihoda tovariša Tita na čelo KPJ in njegovem 85. rojstnem dnevu in pri tem poudaril, da se bodo tudi člani borčevske organizacije vključili v ta praznovanja. Potem je spregovoril o delu organizacije in nekaterih problemih, ki zanimajo borce. Zlasti je pri tem naglasil uspešno delovanje ambulante za borce v Kranju, ki je lani opravila 5295 pregledov. Od tega 1433 prvih ambulantnih pregledov, 344 sistematskih pregledov in 2666 kontrolnih ambulantnih pregledov.

V razpravi, ki je sledila, so navzoči

borci izredno pohvalili delo ambulante za borce in izrekli javno zahvalo dr. Farkašu, ki ambulanto vodi in sestri Sušnikovi. Hkrati so pozvali samoupravne organe in organizacijo ZK v Zdravstvenem domu, da poskrbi, da bo dr. Farkaš lahko še naprej opravljal svoje delo.

Potem so na zboru sprejeli pravilnik o pogrebi umrlih članov. Dogovorili so se za povišanje članarine od sedanjih 12 na 20 dinarjev letno. Posebno navdušeno pa so pozdravili predlog, da bi 22. marec proglasili za praznik krajevne skupnosti Vodovodni stolp. Tega dne se namreč spominjamo tragedije v Sorlijevem mlinu, ki je bil vse od začetka vojne pa do 22. marca 1944 varno skrivališče za kranjske aktiviste, ko so ga zaradi izdaje napadli Nemci in požgali. Trije aktivisti pa so v boju padli. Ob tem so borci tudi predlagali, da bi spomenik padlim borcem - Mileni Korbarjevi, Jeza Maku in Ivanu Lombarju, ki sedaj stoji ob mostu na Primskovo, prestavili na malo Rupo, na mesto kjer so bili padli borci prvotno pokopani. L. Bogataj

Poglobljeno in kritično

Radovljica - Tudi občinska konferenca ZK v radovljiški občini je na zadnjem zasedanju razpravljala o organizacijsko-kadrovski in idejni krepitvi komunistov v občini. Ugotovili so, da so komunisti v osnovnih organizacijah in organih ZK v zadnjem letu zabeležili nekaj vidnih rezultatov. Le-ti se kažejo v

pospešeni skrbi za kadrovanje in sprejemanje v ZK, v boljšem informiranju o gospodarskem in družbenem razvoju in v rednem ocenjevanju in spodbujanju samoupravnih razmerij. Stalna praksa je postala tudi kritično ocenjevanje aktivnosti slehernega komuniste na vseh področjih družbenega in gospodarskega življenja. Nič manj ugodne pa niso ocene o idejnopolitičnem usposabljanju in vključevanju članstva v podružabljanje kulture. Prav tako so ugotovili, da je v zadnjem letu precej naraslo število novosprejetih članov iz vrst mladih in neposrednih proizvajalcev. Marsikje se je že uveljavila delavska večina. Še vedno pa je v vrstah zveze komunistov premalo žensk v primerjavi s številom zaposlenih.

Razprava je bila kritična. Zgolj statistični podatki o številu sestankov, sej, aktivov in posvetov še ne morejo biti merilo o aktivnosti. Aktivnost komunistov se mora meriti po prevzemanju in izvrševanju nalog v socialistični zvezi in drugih družbenopolitičnih organizacijah ter v samoupravnih organih, skupnostih in v delegacijah, so poudarili. Ugotovili so, da se na terenu še vedno ubadajo s kadrovskimi in organizacijskimi težavami; med drugim tudi zato, ker prenekateri člani ZK menijo, da so svojo dolžnost opravili v delovni organizaciji in da jim zato na terenu ni treba delati.

Marsikje se kaže tudi nedoslednost v merilih za sprejem novih članov v zvezo komunistov. Ponekod so na primer v zvezo komunistov vpisovali, ne pa sprejemali nove člane. Zato so na konferenci načelno sklenili, naj v prihodnje v zvezo komunistov ne bi sprejemali starejših od 30 let; razen v izjemnih upravičenih primerih. Ko pa so govorili o sprejemanju žensk, so poudarili, da aktivnost zaposlenih mater-članic zveze komunistov ne bi smeli ocenjevati samo po udeležbi na sestankih, pač pa po aktivnosti v delovni organizaciji in po skrbi in vzgoji v družini.

Dokaj kritično so člani konference spregovorili tudi o šolski in študijski problematiki, aktivnosti mladih komunistov, o prostorskem načrtovanju, uresničevanju sklepov glede odpravljanja črnih gradenj in pri tem ugotovili, da bodo potrebni še precejšnji napori za odpravljanje pomanjkljivosti. JR

Kadrovski spremembi

Kranj - Izvršni svet skupščine občine Kranj je na lastno željo razrešil Antona Miklavčiča dolžnosti predsednika in člana upravnega odbora mednarodnega festivala športnih in turističnih filmov v Kranju in je na njegovo mesto imenoval Staneta Boštjančiča, občinskega javnega tožilca iz Kranja.

Komisija za zadeve udeležencev NOV in vojaških invalidov v Kranju je s smrtjo poznane javnega družbenopolitičnega delavca Rudija Baldermana izgubila predsednika. Za novega predsednika je izvršni svet imenoval prvoborca Tineta Zaletela iz Kranja. I. S.

Kranj, Nazorjeva 1

Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu

TOZD Strojno kovinski obrati Kokrica

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

ZA SEKTOR KRANJ

1. 2 KV električarja

Pogoj: končana poklicna šola in najmanj 2 leti delovnih izkušenj,

2. 5 voznikov motornih vozil

Pogoj: končana poklicna šola za voznike motornih vozil, in opravljen izpit kategorije C in E, in najmanj 2 leti delovnih izkušenj;

3. 4 žerjaviste

Pogoj: končana poklicna šola kovinske ali elektro smeri in opravljen izpit za upravljanje stolpnih žerjavov ter najmanj 3 leta delovnih izkušenj;

4. 1 PU ključavničar oziroma NK delavec za priučitev

Pogoj: izpit za PU ključavničarja oziroma končana osemletka

ZA SEKTOR JESENICE

5. 3 voznike motornih vozil

Pogoj: enak kot pod tč. 2

6. 2 KV ključavničarja

Pogoj: končana poklicna šola kovinske smeri in 3 leta delovnih izkušenj.

Poskusno delo traja 1 mesec.

Prijave sprejemamo 8 dni od dneva objave razpisa.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljite na naslov SGP GRADBINEC Kranj, Nazorjeva 1.

Izvršni odbor samoupravne komunalne skupnosti občine Radovljica

razpisuje prosto delovno mesto

tajnika samoupravne komunalne skupnosti

Pogoji: srednja strokovna izobrazba ustrezne smeri ter 6 let delovnih izkušenj.

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati tudi splošne pogoje za sprejem na delo in imeti moralnopolitične kvalitete.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo Izvršnemu odboru samoupravne komunalne skupnosti občine Radovljica v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Skupščina občine Radovljica, oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve ter varstvo okolja.

IKOS
industrija kovinske opreme in strojev
Kranj, Savska cesta št. 22,
razpisuje prosta delovna mesta

več KV rezkalcev več NK delavcev za notranji transport

Pogoji:

KV rezkalec z odsluženim vojaškim rokom
NK delavec z odsluženim vojaškim rokom

Prijave sprejema kadrovski oddelek organizacije v 15 dneh od dneva objave razpisa.

Samskim delavcem nudimo sobe v samskem domu v Kranju.

Občinska skupnost socialnega skrbstva Radovljica

razpisuje prosto delovno mesto

socialnega delavca

Pogoj: višja šola za socialno delo

Pismene ponudbe z overjenim dokazilom o šolski izobrazbi, življenjepisom, potrdilom o dosedanjih zaposlitvah in potrdilom o nekaznovanju je treba poslati v 15 dneh od dneva objave na naslov: Občinska skupnost socialnega skrbstva Radovljica, Kopalniška 10.

Jubilej partije in Tita

Kranj - Kranjski program proslavljanja 40. obletnice ustanovitve KPS, 40. obletnice prihoda tovariša Tita na čelo partije in 85. obletnice njegovega rojstva poudarja, da sta bila ustanovni kongres KPS in na njem sprejeti Manifest izredno pomembna za razvoj slovenskega naroda. Kongres je ugotovil, da je delavski razred pripravljen in sposoben prevzeti odgovornost za usodo slovenskega naroda. Zato je letošnje proslavljanje stvar vsega slovenskega naroda, ki naj prispeva k utrjevanju samoupravne socialistične zavesti delovnih ljudi, izgrajevanju ZKS, uveljavljanju SZDL in utrjevanju bratstva in enotnosti med našimi narodi ter borbi za mir in neuvrščeno politiko. Pomembno je tudi ostrenje občutka delovnih ljudi za vse, kar ovira razvoj samoupravnega socializma, za utrjevanje in ohranjanje tradicij boja in za priznanje vsem sedanjim in nekdanjim graditeljem sedanosti! Še posebej pa kaže opozoriti na veliko vlogo tovariša Tita pri oblikovanju slovenske partije, ki je podprla njegovo partijsko politično usmeritev k najširšim množicam.

Program nalaga organizacijo proslav teh jubilejev v vseh krajevnih skupnostih in delovnih kolektivih, ki naj bi bile marca in aprila. Osnovne organizacije ZK pa se bodo zbrale na slavnostnih zasedanjih, na katere je treba povabiti medvojne in predvojne komuniste, predstavnike družbenopolitičnih organizacij, JLA, SLO, samoupravnih organov in vodstev podjetij. Ob tej priložnosti se kaže spomniti tudi padlih ali umrlih revolucionarjev in komunistov ter bolje poskrbeti za obeležja. Praznovanje naj spremljajo razne kulturne, družbenopolitične in vzgojne akcije, kot so razgovori z revolucionarji, književni večeri, pohodi, kulturne prireditve, kvizi, seminarji, šolske naloge itd.

Razen tega se bodo Kranjčani udeležili 16. aprila proslave na Čebinah in 18. aprila slavnostne seje CK ZKS. 26. aprila pa bo jubilej partije in Tita proslavila občinska konferenca ZKS Kranj. -bjk

Radovljica - Uvodne prireditve v počastitev jubilejnih praznikov so se začele že ob slovenskem kulturnem dnevu s Prešernovimi proslavami. V Radovljici so takrat na osrednjo slovesnost povabili mlade koroške pesnike in v Šivčevi hiši odprli razstavo partizanske grafike prvoborca Ive Šubica. Podoben kulturni dogodek je bil tudi v Bohinjski Bistrici, v Gorjah pa so odprli novo krajevno knjižnico s 1000 izvodov knjig. Razen tega je bilo februarja spominsko tekmovanje v smučarskih tekih za Godčev memorial v Bohinjski Bistrici, v Gorjah pa državno prvenstvo posvečeno jubileju partije. V začetku marca pa je bila vrsta prireditev v počastitev dneva žena.

Ta in prihodnji mesec pa bo v občini še več prireditev v znamenju jubilejev. Tako bo 18. marca posvetovanje o Osimskih sporazumih in položaju Slovencev v Italiji. 26. marca bo v Kropi spominska svečanost za padlim revolucionarjem Stanetom Žagarjem. Ob tej priložnosti bodo odprli novo krajevno knjižnico. Razen tega bodo v vseh osnovnih organizacijah ZK ta in prihodnji mesec slavnostne seje, v šolah pa bodo predvajali filme o življenju in delu Tita. Organizirali bodo tudi pohode in izlete k spomenikom NOB, pisali spominske spise in poslušali pripovedovanja predvojnih komunistov. Zveza kulturno prosvetnih organizacij bo skupaj s sindikati pripravila več likovnih razstav, predvidena pa so tudi občinska srečanja pevskih zborov, folklornih skupin, dramskih sekcij, godb na pihala in vrsta drugih kulturnih prireditev po krajevnih skupnostih in delovnih kolektivih v okviru kulturne akcije z revolucionarno vsebino.

Ob tem pa bo zelo živahno tudi idejnopolitično usposabljanje mladih komunistov. Predvidenih je več posvetovanj, seminarjev in političnih šol, na katerih bo osrednja tema osebnost tovariša Tita in revolucionarna zgodovina ZKJ in ZKS. Tem dogodkom bodo dali tudi poseben pomen na občinski proslavi dneva mladinskih delovnih brigad 1. aprila. Poleg tega načrtujejo izdajo spominskega almanaha z opisom predvojnega delavskega gibanja, pomembnih dogodkov iz NOB z življenjepisov predvojnih komunistov in skojevcev v občini. Posebno glasilo ob jubileju pa pripravljata tudi občinski Indok center.

27. aprila, na osrednji slovesnosti ob prazniku OF, bodo podelili letošnja občinska priznanja Osvobodilne fronte. Takrat bo tudi v krajevnih skupnostih več prireditev. Predvideni pa so tudi sprejemi mladih v socialistično zvezo.

Osrednja slovesnost pa bo 30. aprila v festivalni dvorani na Bledu. Na slavnostnem zboru komunistov bodo takrat svečano sprejeli nove člane in podelili priznanja predvojnemu komunistu, ki so v ZK že prek 30 let.

Pomembnim jubilejem, ki jih letos praznujemo, pa bodo posvečene v občini tudi vse druge prireditve do konca leta. JR

Kmetijstvo na tehtnici

Tržič - Javna razprava o kmetijstvu v trziški občini je bila konec februarja zaključena. Po prvih ocenah je bila uspešna. Končno oceno o javni razpravi pa bo potrdila problemska konferenca o kmetijstvu in preobrazbi vasi, ki jo občinska konferenca SZDL načrtuje za ponedeljek, 21. marca. Delegati bodo obravnavali in sprejeli tudi naloge pri uresničevanju stališč javne razprave.

Predsedstvo občinske konference SZDL je oblikovalo ključ za sestavo problemske konference 4 delegatov bo združevala. Izvolile jih bodo družbenopolitične organizacije, krajevne skupnosti oziroma konference SZDL, čebelarji, lovci, planinci in Turistično društvo, kmetijskozemljiška skupnost, kmetijske in gozdarske organizacije ter skupščina z izvršnim svetom. Problemsko konferenco o kmetijstvu bo vodil Marjan Bizjak, predsednik komisije za družbenoekonomske odnose komisije ZKS. -jk

Gorenjci še vedno premalo gnojimo

Zadovoljivo porabo umetnih gnojil ima samo kranjska občina, medtem ko so druge gorenjske občine pod slovenskim in gorenjskim poprečjem

Poraba mineralnih gnojil je eden od pokazateljev razvoja kmetijstva. Gorenjska, čeprav velja v Sloveniji za kmetijsko dokaj razvito, pri porabi gnojil kljub temu ne kaže razveseljivih pokazateljev. Leta 1970 smo Gorenjci potrosili na hektarju obdelovalne zemlje 154 kilogramov umetnih gnojil, 1971. leta 192 kilogramov, 1972. leta 192 kilogramov, 1973. leta 216 kilogramov in leta 1974 spet 198 kilogramov. Lanska potrošnja je znašala 196 kilogramov na hektar obdelovalne zemlje. Zanimiva je hektarska poraba po občinah. Jeseniška in radovljiska občina skupaj sta lani potrosili 91 kilogramov umetnih gnojil na hektarju obdelovalne zemlje, kranjska občina 376 kilogramov, škofjeloška 149 kilogramov in trziška 92 kilogramov.

Zakaj poraba umetnih gnojil na Gorenjskem nazaduje?

Pospeševalni ukrepi (kreditiranje proizvodnje, znižanje ali ukinitve davkov ob modernizaciji kmetij, ugodnejše razmerje med cenami kmetijskih proizvodov in cenami gnojil, boljša organizacija pospeševalne in svetovalne službe, večanje specializirane proizvodnje in boljša kooperacija in ugodne družbene razmere za razvoj kmetijstva) so prispevali k večji potrošnji gnojil. Leta 1970 smo jih na Gorenjskem potrosili v zasebnem sektorju 6415 ton, leta 1973 pa že 8990 ton. Takšno dvigovanje bi se nadaljevalo, če ne bi leta 1973 in leta 1974 nastopila energetska in surovinska kriza. Razmerje med cenami gnojil in kmetijskih pridelkov se je podrla! Padca potrošnje umetnih gnojil nismo uspeli zadržati. Vzroki so tičali tudi pri trgovini. Leta 1975 se je potrošnja umetnih gnojil začela dvigovati in v gorenjskem zasebnem kmetijstvu dosegla 7450 ton. Položaj se je lani še izboljševal. Pomagali so skladi za pospeševanje kmetijstva in kmetijskozemljiške skupnosti. Potrošnja se je dvignila in dosegla 8297 ton, kar pa še vseeno ni raven iz leta 1973. to je razveseljiv pokazatelj, ki obeta večjo proizvodnjo na njivah in travnikih.

Zadovoljivo porabo umetnih gnojil ima le kranjska občina, ki ima največ ravninske in za strojno obdelavo primerne obdelovalne zemlje. Najmanjšo hektarsko porabo umetnih gnojil pa imajo jeseniška, radovljiska in trziška občina, čeprav so na tem področju največ napredovale. Kljub temu ugotavljamo, da obrobni kraji niso vajeni rabe umetnih gnojil, zato bodo nujni še dodatni ukrepi, saj tu kmetijstvo ni nič manj pomembno kot v bližini industrijskih središč. Opozoriti velja, da nekateri kmetovalci z uporabo umetnih gnojil pretiravajo in ne upoštevajo navodil svetovalcev. Ob močnem gnojenju pozabljajo na zaščito rastlin in pred boleznimi in škodljivci. V takem primeru je gnojenje nesmiselno in ima dolgoročne slabše posledice.

Gorenjska dobi največ umetnih gnojil iz domačih tovarn. Uvoz gnojil za široko potrošnjo je prepovedan. Zato na trgu pogosto ni enostavnih gnojil z izjemo dušikovih in delno fosfornih. Do lani smo dobivali Gorenjci več kot polovico umetnih gnojil iz tovarne INA Kutina, slabo polovico pa iz Ruš, Šabca, Prahova in skopske Železarne. Že letos, ko ima ruška tovarna večje zmogljivosti, se utegne razmerje spremeniti. Povečanje proizvodnje napovedujejo tudi v Kutini. Zato se kaže v prihodnje še tesnejše povezati z omenjenima tovarnoma.

Poraba gnojil na Gorenjskem se je u mačila. Zavedati smo se začeli, da je osnova za napredek boljša zemlja, ki lahko ponudi rastlinam več hrane. Hektarski donosi niso porazni. Izjema so travniki. Če pa vemo za sposobnosti naše zemlje, potem nam poraba umetnih gnojil ni v ponos!

Boris Praprotnik

Peko
TOVARNA OBUTVE TRŽIČ

Model PERO

črna

rjava

opečna

din 353,60

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

Modne, elegantne in praktične ženske obleke za spomlad dobite v prodajalni Triglav konfekcije Kranj

triglav

Skupnost za zaposlovanje Kranj

Predvpis na visoke šole

Za študijsko leto 1977/78 sta univerzi v Ljubljani in Mariboru pripravili pomembno novost - predhodno prijavo za vse, ki se nameravajo vpisati v 1. letnik katerekoli študijske smeri. To praktično pomeni, da se morajo vsi letošnji novinci na visokošolskih delovnih organizacijah - tako redni študenti kot študenti ob delu - prijavit s posebnim obrazcem »Prijava za vpis v 1. letnik visokošolskih organizacij v SR Sloveniji v študijskem letu 1977/78«. Obrazce lahko dobijo na vseh srednjih šolah, skupnostih za zaposlovanje in tajništvih visokošolskih organizacij. Kandidati s področja Gorenjske dobijo obrazce in vsa dodatna pojasnila tudi na Skupnosti za zaposlovanje Kranj, Sejmišče 4, ter na enotah Jesenice, Radovljica, Skofja Loka in Tržič.

Kandidati morajo pozorno prebrati prijavo in »predhodni razpis«, ki je bil objavljen v dnevniku Delo, 8. marca, 1977. Natančno izpolnjeno prijavnico morajo poslati na naslov: Center za razvoj univerze, 61001 Ljubljana, p. p. 524 in sicer do 25. marca 1977. Na ta naslov naj kandidati pošljejo samo prijavo in nikakršnih drugih dokumentov.

Zakaj se letos odločamo za prehodni vpis? Glavni razlog je: šolanje kadrov mora biti usklajeno s potrebami združenega dela. Če se to razmerje zamaje, občutijo posledice posamezniki in celotna družba. Jasno je, da v primeru presežkov ali primanjkljajev pri določenih profilih vzniknejo nezaželena nasprotna in težava. Če je strokovnjakov premalo, združeno delo ne more dobro opravljati svojih nalog, pojavljajo se snubljenja in preplačevanja iz organizacije v organizacijo in podobno; če pa je neke vrste strokovnjakov preveč, se pojavi zlasti neracionalno zaposlovanje, hitre in pavšalne prekvalifikacije in v skrajnem primeru celo nezaposlenost.

Predhodni vpis pomeni v določenem smislu, da je treba zvoniti pred točo in ne po njej. Podatki tega predhodnega vpisa bodo namreč računalniško obdelani, rezultati pa nato soočeni z družbeno ugotovljenimi kadrovskimi potrebami. Sledila bo široka akcija usklajevanja oziroma sprejemanja ukrepov za pospeševanje ali omejevanje vpisa na posamezne študijske smeri.

Z akcijo predhodnega vpisa se morajo približati družbeno opredeljeni cilji študija za delo in ob delu, ustrezne regionalne in socialne strukture študentov in podobno. Zato novost pozdravljamo kot razumen instrument spajanja med visokošolskim vzgojno izobraževalnim procesom ter združenim delom. F. B.

LIP, lesna industrija Bled,
TOZD lesna predelava
Tomaz Godec n. sol. o.
Bohinjska Bistrica

na podlagi sklepa odbora za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu

objavlja
v kovinskem oddelku prosti delovni mesti

1. električarja II
2. električarja III

Pogoji za zasedbo:

- pod 1.: K elektro stroke, izpit iz varstva pri delu, 3 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca;
pod 2.: K elektro stroke, izpit iz varstva pri delu, 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca.

Pismene prijave s splošnimi podatki sprejema vodstvo TOZD do 22. 3. 1977.

Peko Tovarna obutve
Tržič, n. sol. o.,

samoupravna skupnost skupnih služb
razglašala delovni mesti:

računovodjo delovne organizacije

Pogoji za sprejem:

- ekonomist finančnik s 5 leti delovnih izkušenj ali
- ekonomski tehnik z 9 leti delovnih izkušenj,
- smisel za organizacijo in vodenje dela,
- smisel za delo z ljudmi,
- poskusno delo tri mesece.

šefa knjigovodstva osnovnih sredstev

Pogoji za sprejem:

- ekonomski tehnik s 3 leti delovnih izkušenj,
- smisel za delo z ljudmi,
- poskusno delo dva meseca.

Prijave sprejema Tovarna obutve Peko Tržič v roku 8 dni po objavi.

Tovarna obutve Peko Tržič, n. sol. o.,
samoupravna skupnost skupnih služb

vabi k sodelovanju več sodelavcev
za delo v izvozno-uvosnih službah.

V pošte pridejo kandidati z uspešno zaključeno visoko, višjo ali srednjo izobrazbo ekonomske smeri ter s pogojem, da obvladajo znanje nemškega jezika in da imajo že ustrezne delovne izkušnje.

Kandidati naj predložijo svoje prijave ali se osebno zglasijo v kadrovskem oddelku tovarne obutve Peko Tržič v 8 dneh od te objave.

Center za socialno delo Kranj
Trg revolucije 1, Kranj

razpisuje po sklepu zbora delavcev centra

javno licitacijo
za prodajo
rabljene pisarniške opreme in
pisalnih strojev

Licitacija bo v prostorih CSD Kranj, Trg revolucije 1, v petek, 18. 3. 1977 s pričetkom ob 9. uri.

Ogled je mogoče na dan licitacije 1 uro pred pričetkom v prostorih CSD.

Po 13. členu samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu

Klinični center Ljubljana
TOZD Inštitut za pljučne bolezni
in tuberkulozo Golnik

Odbor za medsebojna razmerja delavcev
v združenem delu

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

1. vlagalca papirja
za delo v rehabilitacijskih delavnicah
2. ekspeditorja - skladiščnika
3. pomožnega delavca
v rehabilitacijskih delavnicah

Na navedena delovna mesta sprejemamo delavce za delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Poleg splošnih z zakonom določenih pogojev morajo kandidati za objavljena prosta delovna mesta izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1.: da je PK delavec in da ima dokončano osemletko;
2-mesečno poskusno delo;
pod 2.: da je KV delavec trgovske stroke;
2-mesečno poskusno delo;
pod 3.: NK delavec, usposobljen za težko fizično delo;
1-mesečno poskusno delo.

Ponudbe na objavljena prosta delovna mesta bo sprejemala kadrovska služba Inštituta za pljučne bolezni in tuberkulozo Golnik 15 dni po objavi.

Ponudbam je treba priložiti dokazila o šolski izobrazbi.

Gorenjski muzej

V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, etnološka, kulturno-zgodovinska in umetnostno-zgodovinska zbirka ter stalna razstava del slovenskega kiparja LOJZETA DOLINARJA. V 2. nadstropju iste stavbe pa si lahko ogledate etnološko razstavo KMEČKO GOSPODARSTVO V GORNJESAVSKI DOLINI.

V galeriji Mestne hiše je odprta razstava KOMBINIRANA FOTOGRAFIJA, ki so jo posredovale Obalne galerije Piran in Fotogalerija Koper. Razstava bo odprta do 24. marca.

V Prešernovi hiši je odprt PREŠERNOV SPOMINSKI MUZEJ. V galeriji iste stavbe je na ogled razstava slikarskih del KARLA KUCHARJA. V kleti razstavlja v okviru Kabineta slovenske fotografije RADOVAN ČOK. Obe razstavi bosta na ogled do 24. marca.

V baročni stavbi v Tavčarjevi 43 je stalna zbirka NARODNO-OSVOBODILNA BORBA NA GORENJSKEM in republiška stalna zbirka SLOVENKA V REVOLUCIJI, v galerijskih prostorih iste stavbe pa je odprta razstava del akademske slikarke ROŽE PIŠČANEC. Razstava bo odprta do 10. 4. 1977. Razstave oz. zbirke so odprte vsak dan razen ponedeljka in nedelje popoldne od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

V kasarni Staneta Žagarja v Kranju je stalno odprt MUZEJ PREŠERNOVE BRIGADE.

Loški muzej

ZBIRKE Loškega muzeja v Škofji Loki so odprte vsak dan razen ponedeljka od 9. do 12. ure in od 14. do 17. ure.

Kombinirana fotografija

Četrta mednarodna odprta razstava fotografije Koštabona '76, ki so jo Kranju v okviru likovne izmenjave posredovale Obalne galerije Piran, je prav gotovo dosegla tisto kulminacijo, ki jo je bilo mogoče zaslužiti ob lanskoletni Istri '75, se pravi ob dejanski odprtosti, sproščenosti, svežini nastopov, ob momentih, ki so danes pričeli suvereno oblikovati fiziognomijo nove ustvarjalne fotografije. Zapišimo takoj na začetku, da je njen »nesojeni« oče in spodbudnik Jože Kološa s svojim deklarativnim, za konvencionalne pojme v fotografskem mediju celo agresivnim pristopom k fotokolažu oz.roma fotoasemblažu, kot ga je prikazal lani na svoji retrospektivi. Če je Kološa oral v tem pogledu ekstremno ledino, potem lahko rečemo, da je danes tako imenovana kombinirana fotografija, tako črna-bela kot barvna, dosegla izredno visoko kulturo. Ni slučaj, da se te razstave udeležujejo med profesionalnimi fotografi tudi amaterji, ki so lahko tudi slikarji in kiparji: likovna struktura je v fotografiji končno dobila pomembno funkcijo, ki jo tako pridružuje ostalim likovnim zvrstem. Nadaljnje ugotovitve, ki veljajo predvsem za kombinirano fotografijo, s katero se dejansko pri nas prvič srečujemo v takem, javno deklariranem pozivu ustvarjalcem, so naslednje: kombinirana fotografija omogoča večji idejni aranžma, je torej po svoje lahko smiselno tendenčna in tako izven konvencionalnega, nevznemirljivega konteksta. Tematika postaja v tem oziru strožje izbrana in določljiva: od zrcalnih

odsevov krajinske podobe in sestavljenega portreta kontaktnih posnetkov do barvnih, kolažnih, pomenljivo določljivih intervencij na anonimni portretni fotografiji, do serijske portretnestudije z dodanimi in odvzetimi atributi v istem mediju, ali spet do barvne fotografije, združene s kolažno barvito mrežo, ki izolira prvotni fotografski zapis ter mu pri tem dodaja nove razsežnosti vizualnega popredmetenja, objekta. Pripovedni element je v kolažni tehniki tako likovno kultiviran, v določenih primerih sicer še preglasa prvotni medij, vendar ostaja v večini primerov trajen in aktiven činitelj. Aleksander Bassin

Kranj - V petek, 11. marca, so v galeriji Mestne hiše v Kranju odprli razstavo »kombinirana fotografija«. Pripravili so jo Gorenjski muzej iz Kranja in obalne galerije iz Pirana. (jg) - Foto: F. Perdan

Osnovna šola dobiva iz leta v leto nove naloge. Učenje kot osnovno dejavnost šole ne pojmuje več v nekdanjem pomenu »pridobivanja znanja«, temveč v širšem pomenu, kot pridobivanje življenjskih izkušenj, ki jih mlad človek potrebuje za ustvarjalno vraščanje v nove življenjske razmere. Učenje v tem najširšem pomenu besede pa je tudi osebno svetovanje učencem, kar pomeni posebno obliko pomoči otroku, da začne razumevati sebe in svoje okolje ter da skladno s tem spoznanjem tudi sam ravna.

Šolski svetovalni delavec v procesu osebnega svetovanja učencu daje neko znanje, odkriva neko uspešno pot (npr.: kako naj si organizira učenje doma), posreduje koristne izkušnje, učenec pa vse to pretehtava, odbira in sprejema ter prihaja do spoznanja o sebi, svoji poti; in skladno s temi spoznanji tudi ravna. Osebno svetovanje ni namenjeno samo učencem, ki so zašli v težave, ampak pomeni znanstveno utemeljeno pomoč vsem učencem na šoli in je tako neločljiv del celotne priprave mladih rodov na življenje. Tudi s svetovalnim delom si prizadevamo preroditi šolo iz bolj ali manj zgolj izobraževalne ustanove v vzgojno oblikovalno ustanovo, v kateri otroci čutijo vso toplino in resnično skrb za svoj razvoj.

Osebno svetovanje učencem

Vodilo šolske svetovalne službe je - zaupati v zdrave otrokove razvojne sile. Ne smemo misliti, da pride otrok na svet »dober ali slab«. Večino njegovih navad, načinov vedenja in govorjenja, odnosa do sebe in drugih, mu privzgojimo. Ne smemo misliti, da mora biti otrok točno takšen, kot si želimo in smo si ga zamislili. Otroci imajo »pravico« biti svojevrstna osebnost in kljub velikim željam staršev, da bi bil idealen, bo imel nekaj takih in nekaj drugačnih lastnosti, nekaj »dobrih« in nekaj »slabih«, kot vsak normalen človek. Otroci se razvijajo po določenih zakonitostih. V sebi-ima precej prirojenega, kar ne moremo povsem spremeniti, čeprav sicer z vzgojo močno prispevamo k oblikovanju osebnosti.

Šolski svetovalni delavec si prizadevamo, da nas učenci ne bi imeli za »poboljševalce« ali »kaznovalce«. Osebna pomoč je usmerjena k temu, da učenec začuti, da je sposoben premagovati težave in probleme, ki mu jih ne smemo prikazovati kot nekaj »usodnega« ali »zaznamovanega«. Zato ni naš cilj, da bi bil učenec

čimvečkrat potreben naše pomoči, temveč, da bo potreboval našo pomoč čim manjkokrat.

Pri tej obliki dela se šolski svetovalni delavec opira na vsa sodobna spoznanja o otroku, o njegovih naravi in vedenju in ne le na eno ali drugo sodobno znanost o otroku (psihološko, pedagoško, socialno itd.). Upošteva spoznanja, ki nam jih o otroku posredujejo učitelji, starši, nadalje podatki, ki jih hranimo, pa tudi spoznanja o otroku, ki nam jih posredujejo zunanje ustanove, ki nudijo strokovno pomoč otroku.

Najpogosteje nam učence, ki bi potrebovali osebno svetovanje, odkrivajo razredniki, potem starši otrok, ki si ne znajo več pomagati v ukrepanju z otrokom, manj pogosto prihajajo učenci po lastni pobudi. Osebno svetovanje poteka tako, da imamo v večini primerov najprej pogovor s starši. V tem razkrijemo probleme, razčlenimo okoliščine, v katerih je nastala vzgojna težava z otrokom, razčlenimo družinske razmere, povzamemo značilnosti otrokovega razvoja, zanima nas otrokovo vedenje doma, načini ravnanja z otrokom, značilnosti otrokovega vedenja v šoli itd. Mnogokrat je potrebna psihološka razpoznavna otrokove osebnosti, ki jo opravi psiholog in tudi natančna slika socialno-ekonomskega položaja družine, ki jo ugotovi socialni delavec.

Po pogovoru s starši vedno sledi tudi pogovor z otrokovim učiteljem in potem tudi z učencem. Učenec prihaja k svetovalnemu delavcu toliko časa, da se spremenijo njegove navade, pogledi in lastnosti, ki motijo. Učenec, ki ima slab uspeh v šoli, čeprav je dušeno razvit, prihaja večkrat k pedagogu, ki preveri njegovo učenje in ga poboljša. Ko otrok doživi prve uspehe ob pomoči, se tako pomoč postopno zmanjšuje, ker se otrok že zna »opirati na lastne moči« in postaja vedno bolj samostojen.

Učenci s čustvenimi in nevrotičnimi motnjami prihajajo večkrat k psihologu, ki po metodah psihoterapije vpliva na njihove nezaželene lastnosti in navade. Učenci, ki živijo doma v težkih razmerah, iščejo pomoč pri socialnem delavcu.

Včasih se pogovor, osebni stik in pomoč staršem, kot učencu, pripomorejo do novih odločitev in novega ravnanja. To nam nemalokrat uspe s hkratnim pogovorom s starši in z otrokom. Vendar je največkrat potrebno večkratno osebno svetovanje učencu in sodelovanje vseh treh šolskih svetovalnih delavcev.

Uspeha ne dosežemo takrat, kadar starši ali učitelji menijo, da je že dovolj, če učenca pripeljejo na svetovanje, mu zagrožijo, da bo moral velikokrat »v pisarno«; doma ali v šoli pa ne spremenijo ničesar.

Marija Tome, šolski pedagog (Konec prihodnjic)

Razstava ilustracij

V petek, 11. marca, so v dvorani radovljiške graščine odprli razstavo ilustracij akademske slikarke Marije Lucije Stupica.

Marija Lucija Stupica, ki se predstavlja s samostojno razstavo svojih ilustracij, je najmlajša slikarka, ki se je uveljavila med našimi ilustratorji tekstov za otroke.

Po zaključeni Šoli za oblikovanje se je vpisala na Akademijo likovnih umetnosti v Ljubljani in diplomirala l. 1976. Sedaj obiskuje specialko za slikarstvo pri prof. Andreju Jemcu, še pred tem pa si je prislužila nekaj nagrad in priznanj za svoje ilustratorsko delo.

Ze skopi podatki o mladi slikarki opozarjajo na njen nagel vzpon, razstavljene ilustracije pa na izredno produktivnost. Ilustracije Marije Lucije Stupica nas presenetijo predvsem s svojo svežino in humorjem. Andersenovo Kraljično na zrnu graha, ki predstavlja njeno prvo ilustratorsko delo, je n.p.r. iz nežne in občutljive deklacije spremenila v smešno in debelo bunko. Iz pravljice je v likovni

upodobitvi na duhovit način izvlekla Andersenovo pikro misel, kako neumno je biti tako občutljiv in kako neumno si je želeli za ženo »pravo kraljično«. Pa ne samo kraljična, vse osebe in vse situacije so smešne; za Marijo Lucijo je to predpogoj. Skupaj staknjene oči, napihnjena lica, za debela in težka telesa nesorazmerno tanke noge in roke; ptič, ki ima predolg kljun, torta in jabolko, ki pozabljena ležita na prtičku sredi travnika, stran od »žalostnega« princa, vse je smešno. Po tleh razmetane nogavice, glavnik, ogrizeno jabolko in copati so dokazi, da imamo pred seboj sodobno »kraljično«, ki si zaradi malomarnosti zasluži mamino karanje. Poročna torta, ki je pravi orkan, likovno podčrtuje izmišljenost zgodbe.

V tekstih Svetlane Makarovičeve, ki jih preveva že kar sarkastičen humor, je našla Marija Lucija Stupica zelo hvaležno gradivo za svoj likovni izraz, čeprav se je jedkosti, ki praviloma ni otrokova lastnost, izognila. Mišmaševi kupci kruha so prave nerode: velike glave počivajo na trupih brez vratov, telesa so čokata, čevlji težki in nerodni, obrazi kot maske. Zato pa so miške zelo okretne, gibčne in prikupne in tudi Mišmaš je prava dobričina. Te ilustracije govorijo same za sebe, otroci bi si ob njih tudi sami lahko izmišljali zgodbe.

Hrčkova pogača iz Vrčec se razbiže Svetlane Makarovičeve izredno učinkovito podpira in dopolnjuje avtoričino duhovito komentiranje pregovorov.

Preglove basni v Cicibanah 1975/76 so prava enciklopedija živali, žive in duhovite ter hkrati krhke likovne stvaritve v akvarelni tehniki.

Klepetava želva Polonce Kovačeve v očeh in ustih izžareva neustavljivo potrebo po govorjenju; besede se kot dim iz lokomotive spuščajo iz nje.

Pri Saprarniški Svetlane Makarovičeve je Marija Lucija Stupica v prizoru s Strahcem zelo prepričljivo ustvarila čarobno ozračje. Saprarniška se zdi med sicer odličnimi a jedkimi teksti Svetlane Makarovičeve za otroke najmanj zafrkljiva. Verjetno so zato tudi slikarkine oblike mehkejšje, barve, razen v nočnem prizoru, toplejše.

Celoten opus mlade slikarke kaže nov odnos do ilustracije, ki temelji prej na učinkoviti domisljici in dinamiki kot pa samo na odličnosti likovne izvedbe. Kaže, da Marija Lucija Stupica slika za tisto mlado generacijo, ki je vsa v gibanju in v nenehnem iskanju za nečim novim in izvirnim.

Ploskovitost, predstavitev predmeta ali figure z njegove najbolj značilne strani ter ornamentalnost ob vseskozi opazni domisljivosti pa so elementi, s katerimi slikarka izživa tudi otrokovo likovno ustvarjalnost. Morda sta v tem pogledu najbolj izraziti Kraljična na zrnu graha in Pekarna Mišmaš.

Maruša Avguštin

Fotografija Radovana Čoka

Tematika Radovana Čoka so za obalno Istro značilni solinski izrezi. Nedvomno iskani, vendar ne povsem naključno, čeprav z zelo nihajočimi razpoloženji: enkrat nekoliko romantični, čustveni, na meji idilike, svetlobno študirani, drugi stvarni in zato kar monumentalno učinkoviti, skorajda grozljivi v svojem trajnem opozarjanju na eksistenčno in z njim združena druga vprašanja, tretjič spet odskočno monumentalno aranžirani in zaigrani. Razpon je velik, tako v oblikovno-slogovnem pogledu, kot v tehničnih podrobnostih.

Vsa razstavljena dela, med katerimi je nekaj tudi izrazito namensko aranžiranih, sestavljenih ali zbirnih

Pomagajmo pri zbiranju pesništva iz NOB

Na ljubljanski slavistiki so leta 1971 začeli sistematično zbirati in obravnavati slovensko pesništvo iz NOB, to je pesništvo, ki je nastajalo med drugo svetovno vojno. Do sedaj so uspeli zbrati in arhivirati okrog 6000 besedil. Pri zbiranju gradiva za to zbirko je sodelovalo veliko študentov, vendar to še ne pomeni, da so zbrali vse in prišli do vseh avtorjev. Zato slavistično društvo Kranj poziva tudi naše bralce, da pomagajo pri zbiranju pesništva iz NOB.

Zanimajo jih rokopisi, ki iz različnih virov še niso bili objavljeni. Lahko so to posamezne pesmi ali celo posamezne kitice ali pa celotna zbirka. V poštev pridejo tudi tovarniška in lokalna glasila, ki so po vojni objavljala partizanske pesmi ali sestavke o partizanski kulturi. Ni važno, če so pesmi predelane, mogoče bo še kje najti original. Prav tako bodo veseli glasil iz NOB, v katerih so bile objavljene pesmi.

Če morda še kdo pozna kakšno pesem iz NOB na pamet, naj jo zapiše. Predvsem to velja za hudomušne verzje. Posebej se je pri tem treba zanimati za ljudske pesnike, ki svojih pesmi ne zapisujejo. Slavistično društvo ne zbira samo pesmi, ki so nastajale v partizanskih enotah, zaporih in koncentracijskih taboriščih, ampak tudi pesmi, ki so jih pisali terenci, ilegalci in drugi, če gre v njih za simpatije do NOB.

Da bi se čim več tega gradiva in zapuščine NOB ohranilo, poziva slavistično društvo Kranj vse, ki hranijo pesmi, partizanske časopise, druge drobce partizanske kulture ali znajo pesmi na pamet, da to sporočijo učitelju slovenskega jezika na bližnji šoli ali na naslov: Martin Kadivec, Osnovna šola Senčur.

Razstava Karla Kuharja

Zanimanje za detajl, za izsek iz naravne pojavnosti je bilo pri slikarju Karlu Kuharju od nekaj prisočno: strnjene vrste drevesnih debel, ki trdno zapirajo horizont, pa s pet skupine oblakov z modrino neskončnega prostora v ozadju - zaprti in odprti pogledi, povezani v nekakšne diptihonalne kompozicije, nam šele predstavijo celovito podobo krajine. V kasnejših delih, ki so na ogled na slikarjev razstavi v Kranju, se Kuharjev slikarski interes obrača v čisto drugačen svet, v mikrokosmos, v svet, ki ga vidimo le pod drobnogledom, v slikovit svet najrazličnejših drobnih živih bitij - žuželk, insektov itd. Ni pa to nikakršno slikarstvo dokumentarne vrste, temveč so te zanimive, pogosto kar fantastične oblike ujeve v pretehtano slikarsko kompozicijo, ki mu ustvarja pogoje za samostojno likovno življenje.

Skoraj ne dvomimo, da smo šele na obetajočem začetku Kuharjeve slikarske poti, ko se utegne iz teh, neposredno na biološke oblike oprtih zasnov, razviti bolj osebno obarvano slikarstvo, ki pa vendarle ne bi smelo zanemariti neizčrpne zakladnice raznolikih in do danes kaj malo poznanih form, ki jih slikar v svojem prizadevnem iskanju dan za dnevno odkriva.

Cene Avguštin

V kleti Prešernove hiše v Kranju bo razstava odprta do 24. marca.

Janez Mesesnel

V počastitev 30. obletnice obstoja se je kolektiv Brivskofrizerskega podjetja Kranj odločil pokazati kranjskemu občinstvu svoje mojstrstvo pri oblikovanju frizur - tako ženskih kot moških. Na reviji pričesk, ki je bila v soboto dopoldne v kinu Center pod pokroviteljstvom Ilirije - Vedrog, so sodelovali še frizerski kolegi iz Ljubljane in Maribora ter demonstratorji friziranja iz Narta studia. Okoli 40 manekenov so frizerski mojstri, med njimi so bili tudi člani državne reprezentance v friziranju, počesali v sodobne vsakodnevnne pričeske, pa tudi take, ki so primerne za izjemne priložnosti. Manjkalo pa seveda ni tudi pričesk oblikovanih prav po zadnji modi. - L. M. - Foto: F. Perdan

Strojenje živalskih kož

Vasica Grabče leži ob reki Radovni in spada v krajevno skupnost Gorje. V vasi je 27 hiš. Nekoč je bila tu razvita prava industrija v malem. Kuhali so brinjevo žganje in ga tovorili v Trst. Bili so v vasi tudi dva mlina, dve venecijanki in kovačnici pri Stroju ter v Kapneku. Energijo so dobivali iz reke Radovne.

Strojili pa so v vasi tudi vse vrste živalskih kož. Najprej so začeli ta posel opravljati pri Tarmanu, leta 1885 pa se je to delo preneslo v Kapnek k Ledarju. Za to delo je bilo treba precej vode. Pri Ledarju pa je bil dovolj močan stalen izvir.

Surove živalske kože so najprej 20 dni namakali v velikih lesenih kadeh. Potem so na lesenem plohu z ostrim železnim rezilom odstranili dlake z njih. Sledilo je spet 25-dnevno namakanje v čreslovini, nato pa sušenje na zraku. V boljše usnje so med tem postopoma utirali tudi maščobo, da je bilo kasneje čim bolj odporno proti vodi. Vsakdo, ki je

prinesel kožo v strojenje, je dobil »broš«. To je bila tanka ploščica, v katero je bila vtisnjena številka. Dvojnik tega broša je bil pritrjen na oddano kožo. Tako kasneje, ko je bilo delo opravljeno, ni moglo priti do zamenjav ali drugih nevednosti. S strojenjem kož pa so tudi pri Ledarju prenehali 1942. leta, ko je umrl oče Matevž Bergant.

Strojenje kož je bil včasih težaven a sila vreden posel. Rejci živine so namreč veliko klali doma. Ko so iz ustrojnih kož dobili usnje, so pozimi povabili na dom čevljarje, da so jim izdelali obutev za vse člane družine. Pa tudi hlapci in dekletke so marsikaj tako prišli do obutve.

Čevljar s pomočniki, ki je prišel v hišo (v »štero«), se je zadržal po teden dni ali več. Pri gospodarjih so dobili hrano. Delali so po dvanajst ur in več in največkrat v »šteri« tudi prenočevali. Ob tem pa še dodajmo, da je bilo že od nekdaj vsinjsko usnje manj cenjeno. Zato so ga največ uporabljali za gornji del pri lesenih cokljah.

J. Ambrožič

Tržič dobil novo, doslej pri nas še redko društvo

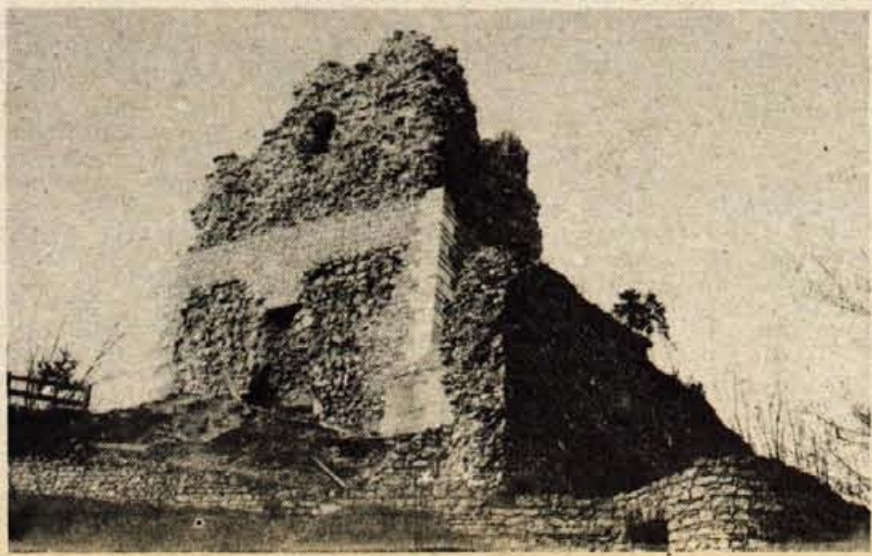
Prijatelji mineralov, kristalov in fosilov

Za predsednika izvršnega odbora so izvolili prof. dr. Stanka Grafenauerja iz Ljubljane - Letošnja razstava mineralov 7. in 8. maja

Tržič - Štiri leta zapored so v Tržiču že pripravljali mednarodno razstavo mineralov, ki je pridobila na ugledu doma in na tujem. Razstava je dvignila ljubitelstvo do skrivnosti narave in pri marsikomu vzpodbudila zanimanje za minerale, kristale in fosile. Zato so pred dvema letoma začeli v Tržiču razmišljati o ustanovitvi Društva prijateljev mineralov, kristalov in fosilov. Oblikovali so iniciativni odbor, ki ga je vodil znani poznavalec mineralov, kristalov in fosilov prof. dr. Stanko Grafenauer. Člani odbora so lani obiskali nekatere bratske republike in pokrajine in se oglasili v mnogih naših tiskanih: Bor, Trepča, Mežica, Zletovo itd. Člani iniciativnega odbora so bili tudi gostje naših Prirodoslovnih muzejev, Geoloških

zavodov, Univerz in Gospodarske zbornice SRS. Večino od omenjenih ustanov so pridobili za sodelovanje na letošnji 5. mednarodni razstavi mineralov. Rudnik iz Trepče je Tržičanom namenil 25.000 dinarjev in se zavezal za stalno pokroviteljstvo razstave! Večina udeležencev bo minerale, kristale in fosile tudi prodajala.

V petek, 11. marca, je bil v Tržiču občini zbor Društva prijateljev mineralov, kristalov in fosilov Tržič, ki je za zdaj edino tovrstno društvo v Sloveniji in med redkimi v državi. Udeležencem, med njimi so bili gostje iz vse Jugoslavije in predstavniki tržiške občinske skupščine ter družbenopolitičnih organizacij, je Gostinsko podjetje Zelenica pripra-

Jame niso več skrivnost

Kranj - Kranjsko društvo za raziskovanje jam je imelo pretekli teden občini zbor, na katerem je 45 članov osrednjega društva in sekcij iz Gorenje vasi in Bleda ocenilo preteklo delo. Predsednik društva Jože Tomazin je povedal, da so člani lani obiskali okrog 70 jam, od katerih so jih člani sami odkrili 12. Jamarje je bilo največkrat srečati na Peči pri Lipnici, na Mladem vrhu, na Jelovici, v Breznu ob Babjem zobu, v Šimnovem breznu pri Gorjah in v ledeniških brezni na Jelovici. Veliko jam in brezen je zanemarjenih in zasutih z različnimi odpadki, zato bo Društvo za raziskovanje jam sodelovalo z varstveniki okolja.

Precej pozornosti je občini zbor posvetil ustanovitvi sekcij na jesenicah in v Tržiču, vendar jima matično društvo ne bo moglo veliko pomagati, saj je samo v nezavidljivem gnotnem položaju. Pomagajo mu le organizacija za tehnično kulturo, oddelek za ljudsko obrambo in telesnokulturna skupnost. Materialni položaj sekcij je še slabši. Zato jima bosta morali pomagati občinski skupščini Radovljica in Skofja Loka. Tudi jamarska zveza Slovenije do njih ni izpolnila obveznosti.

Precej razprave je bilo o odhajanju mladih iz društva. Mogoče je eden od vzrokov slab materialni položaj in nepriljubljenost mladih delovati v težkih razmerah. Delo v društvu tudi ni zabava ali karierezem, temveč resno delo in obvezno udeleževanje društvenih akcij. Delovni program obsega 12 točk. Omeniti velja skrb za izobraževanje

sedanjih in novih članov, prizadevanja za ustanovitev sekcij na Jesenicah in v Tržiču, raziskovanje že odkritih jam in odkrivanje novih. Kazalo bi ustanoviti tudi fotosekcijo. Brez dvoma je treba jamarsko dejavnost bolj podpreti in končno uvideti, kako velikega družbenega pomena je to.

F. Senk

V sončni Istri

Nekaj vtisov z izleta z Glasom in Alpetourom na dan žena

Dan je bil lep, da je bilo veselo. Toplo in sončno. Če ne bi imeli še toliko poti pred sabo, bi najraje kar posedle v parku ob Rižani, kjer so nekoč gojili bobre, danes so jih pa zamenjale postrvi. Rižana je tu vsa bistra, saj njen močan kraški izvir Zvroček izvira v neposredni bližini, prinaša pa s seboj vode prav z druge strani Slavnik, izpod Brkinov. Iz njega črpajo vodo za rižanski vodovod, malo pred Kopro se pa rečica izliva v morje.

Tu je postavljen tudi prijeten hotel z bungalovi, kjer bi imel človek lahko res prijeten dopust.

Prava cvetoča pomlad je že. Le borih 10 kilometrov od Buzeta so slovite Istarske toplice, za katere pa pri nas na Gorenjskem bolj malo vemo. Poznajo jih, kot kaže, najbolj Nemci in Italijani, od domačih pa Puljčani in Rečani. V novem hotelu B kategorije MIRNA, ki se beli med zelenimi borovci, je zgrajen bazen, v katerega se nataka zdravilna voda, ki je menda odlično zdravilo za vse revmatične bolezni, bolezni ženskih organov, zgornjih dihal in še posebno kože, ker vsebuje veliko žvepla.

Dobra polovica se nas je odločila za kopanje v bazenu, v katerem pa ne smeš ostati dlje kot pol ure, kajti voda je silno »težka« in če pretiravaš, pride za teboj. Ostala polovica

se je spréhodila po slikoviti okolici: hotel leži tik pod mogočno, strmo skalo, izpod katere izvira ta zdravilna voda. Prvi pisani dokumenti o zdravilni vodi Istarskih toplíc segajo že v 17. stoletje.

Po izdatnem kosilu v zdravilišču smo se zapeljali še do bližnjega zgodovinskega mesteca Motovun, ki je zgrajeno kot utrdba na vrhu strmega hriba. Od tu je lep razgled po celi Istri. Kot srebrn trak se vije po dolini reka Mirna, vzdolž nje pa cesta, po kateri se pride po bližnjici do Poreča ali Novigrada.

V hotelu KASTEL, ki je preurejen iz starega gradu, so nas pričakale motovunske žene, ki so za ta dan pripravile veseli srečolov. Za izkupiček bodo šle enkrat na izlet. No, nekaj naših potnic je imelo srečo.

Sicer je mesto zdajle še prazno in puho, kajti oživi šele poleti, ko se odpro male trgovinice s spominki, slaščičarne in gostilnice in ko se tu tare turistov. Pa tudi pozno v jeseni je tu prijetno. Tu je doma dobro vino, kot je teran ali borogonja in pa še nekaj posebnega imajo Motovunčani: tartufe, gobe, ki rastejo pod zemljo kot gomoljike in jih iščejo s posebej za to dresiranimi psi. Pravijo, da imajo prav poseben okus in za moške še posebno moč... Italijani so tu najpogosteje prav zaradi njih. Imajo pa Motovunčani

še nekaj, kar bomo vsak dan bolj iskali: najbolj čist zrak!

Nekoč je v Motovunu živel Veli Jože, fant, ki so ga Benečani priklenili na galejo in je plul po naših in tujih morjih, domov pa ni mogel - to žalostno zgodbo smo otroci brali v naših čitankah. Osnovna šola v Motovunu nosi njegovo ime.

Zdaj pa moramo že pohiteti, če hočemo še do Kopra. Pot nas še vedno vodi ob Mirni, potem pa zavijemo proti Grožnjanu, Bujam in kmalu smo nad Portorožem, v Izoli in Koprju. Tu se porazgubimo po mestu in prenekaterim se zahoče rib, pravih, svežih...

Mariha Kokalj iz Škofje Loke je bila tista srečna »nova naročnica«, ki je šla na izlet v Istro brezplačno. GLAS je naročila predvsem zato, ker sta njena malčka že skoraj godina za vrtec, pa bo treba pričeti iskati službo. Vendar, GLAS bo osial pri hiši.

Sonce kaj hitro utone v morju in ko se spet najdemo ob Franceljnu, našem šoferju in edinem predstavniku močnejšega spola - to je bil res čisto ženski izlet - se Smedela že koplje v lučeh in zdaj je zares treba domov.

Ce bomo šle še kdaj? Seveda, še vprašate!

D. Dolenc

Kmetovalci so zborovali

Gorje - V okviru razprav o razvoju kmetijstva v radovljiški občini je bila konec minulega meseca javna razprava tudi v Gorjah. Organizirala jo je krajevna konferenca socialistične zveze. Po splošni oceni položaja kmetijstva v občini so posebej spregovorili o združenju razdrobljenih kmetijskih površin na območju krajevne skupnosti. Poleg tega, da se nekateri nekako težko odločajo za združevanje parcel, so hkrati ugotovili, da na območju krajevne skupnosti Gorje to ne bo ravno lahko, ker je svet hribovit in ne ravno najbolj ugoden za mehanizirano kmetijsko obdelavo. Ponovno pa so ugotovili, da so v Gorjah zelo ugodni pogoji za pridelavo ribeza in za živinorejo. Rečeno je bilo tudi, da bo kmetijska zadruga Bled letos namenila nekaj denarja za izboljšavo pašnika na Poljšici in na nekaterih planinah. Menili so, da bi za to morala del sredstev prispevati tudi občinska zemljiška skupnost in Gozdno gospodarstvo Bled.

J. Ambrožič

Tončevi mami v spomin

Pred nedavnim so se vaščani Poljšice pri Podnartu poslovili od Tončeve mame. 94 let je dočakala in vsi, ki so jo poznali, so jo spoštovali. Bila je skromna in tiha, vendar je bilo njeno življenje sila bogato. Razdajala se je domačiji, vasi, polju - vsepovsod. Osem otrok se ji je rodilo in bili so ji v ponos.

Vedno je znala kljubovati težavam in pomagati tudi drugim. In tudi če je bila utrujena, je rada zapela pesem Polje kdo bo tebe ljubil... Darežljiva in gostoljubna, kot je bila, je izžarevala domačnost tako tujcu kot sosedu.

Bila pa je Tončeva mama tudi poznana partizanska mama. Pri njej so partizani in aktivisti med vojno našli toplo zatočišče in tudi spodbudno besedo, če je bilo treba.

Tako so se s tesnobo in spoštovanjem od nje tudi poslovili. Vsi smo izgubili. Tončeva hiša prababico, babico in mamo, sosedje ugledno sosedo, številni dobrotnico, partizani pa drago partizansko mamo...!

In takšno jo bodo Poljšičani tudi ohranili v spominu.

Jajce

Kako priljubljen je bil ta fant med borci, med Skojevcji, med prijatelji! Razvijal se je v dobrega komunističnega vodstva samega Tita in v njem je Tito videl močno osebnost, ki je pritegovala in zbirala okrog sebe najboljše mladince Jugoslavije. Član KPJ je bil od leta 1936 in kot ugleden mladinski voditelj je sodeloval na raznih mednarodnih mladinskih kongresih. S Titom sta se srečevala tudi za časa njegovega bivanja v Parizu. Leta 1937 je Ivo Lola Ribar postal sekretar CK SKOJ in opravljal to funkcijo vse do svoje prerane smrti na Glamočkem polju. Še danes ni jasno, kako je tedaj prišlo do izdaje.

Lola je bil določen, da gre v Italijo k zaveznikom. Partizani so tedaj imeli en avion »Dornier«, s katerim sta dva hrvatska pilota pobegnila k partizanom. Ko je bila delegacija določena, so vsi šli v Livno in Tito je Loli zaželel, naj se ne premakne iz Livna, dokler mu on ne ukaže. Ne ve se, kaj je prišlo vmes, da je Lola vseeno preletel s tem avionom od Livna do Glamočkega polja. Polet so opazili, izgleda, tudi ali sovražnik ali njegovi agenti in vedelo se je, da se avion pripravlja za polet. Ko se je delegacija pripravljala za odhod, pravkar so se vkrcavali, je priletel sovražni avion in ga bombardiral. Padel je Lola in še nekaj tovarišev ter eden iz angleške misije.

Očetu, Ivo Ribarju, niso takoj povedali za smrt Lole, kajti pravkar je izgubil že sina Jurico pri Kolašinu. Počakali so na konec zasedanja Avnoja.

Kar čuden občutek ima človek v tej, za današnje razmere majhni dvorani, kjer se je odločalo o tako pomembnih stvareh, o ureditvi nove Jugoslavije. Ko so zavezniki zvedeli, o čem se je govorilo na II. zasedanju Avnoja v Jajcu, so reagirali različno: Stalin je besnel in je to Titovo potezo imel za »nož v hrbet«, Angleži so bili milejši, kajti njihov narod je vedel za našo narodno osvobodilno borbo in za naše žrtve. Churchill je želel, da bi bili čim močnejši, da bi čim prej ukrotili skupnega sovražnika, potem bi se pa že menili s Stalinom, koliko bo kdo dobil. Sicer je pa že tako bilo domnjeno, da si bodo Jugoslavijo delili pol na pol.

Ko je leto dni prej, na I. zasedanju Avnoja hotel Tito že postaviti temelje novi Jugoslaviji in je za mnenje vprašal Stalina, je ta odločno rekel: ne! Zdaj ga ni več spraševal in je naredil po svoje. In prav je imel! Zdaj smo lahko vodili svojo diplomacijo, ki se je začela prav tu notri...

V zgornjih prostorih so razstavljene

ne spet risbe in skice Božidarja Jakca in drugih.

Jajce je eno najslavljivejših mest pri nas, se mi zdi. Strnjeno na hribu za starim obzidjem nad mogočnimi slapovi Plive z ostanki rimskega Mitrovega svetišča, s staro trdnjavo nad mestom, z ogromno Medvedkulo, s katakombami z grobnico vojvode Mrvoje, ki je v 15. stoletju zgradil mesto, priča o njegovi bogati in razgibani zgodovini.

Sprehodimo se še po njegovih ulicah. Na vsakem koraku srečujemo staro in novo zgodovino: na eni izmed hiš je vzidana plošča, da je bila tu osnovana in začela delati 5. novembra 1943 telegrafska agencija Nova Jugoslavija - TANJUG. Od 17. avgusta 1943 do 7. januarja 1944 je tu tudi delal in stanoval Moša Pijade.

Majhne mošeje s pokopališči dajejo mestu še poseben, orientalski mik. Ne moremo si kaj, da ne bi tule spodaj na malem sončnem trgu popili še prave turške kave. Potem se zapeljemo ven iz mesta proti Plivskemu jezeru. Izredno lep hotel, povsem nov, se beli na hribu nad jezerom. Drevje, odeto v rdeče jesenske barve, se koplje v tirkiznih vodah jezera in mika te, da bi vsaj kakšen dan ostal tu in užival mir in to nepopisno lepoto narave, ki je še ni zasegla umazanija industrije. Voda Plive žene veliko hidrocentrale Jajce I. Hidrocentrala Jajce II je pa zgrajena na Vrbasu. Eno največjih podjetij v Jajcu je tovarna ferolegur Elektrobosna, potem je tu še podjetje za izdelovanje železnih konstrukcij in električnih filtrov, močna je pa tudi elektrokemična in lesna industrija. Okrog 12.000 prebivalcev šteje danes Jajce: novi del mesta so zgradili zadaj za hribom, na katerem je stari del mesta in je tako prvotna podoba mesteca nad Vrbasom popolnoma ohranjena.

Posebnost Jajca so prav gotovo stari mlinci, na Plivi, »vodenice« imenovani. Včasih je tu imel vsak kmet svoj mali mlin. Tako so miniaturni in slikoviti, da ga ni turista, ki bi se ne ustavil pri njih. Danes sicer ne meljejo več v njih in bati se je, da jih bo zob časa prehitro uničil.

Naš izlet nas vodi naprej proti Bihacu, starodavnemu zgodovinskemu mestecu ob Uni in potem domov. V teh borih dveh dneh, kar je trajal izlet po Bosni in Hrvatski, smo videli lep del naše domovine in spoznali trpljenje ljudi v teh krajih med NOB. Naj bi ne bilo Jugoslovana, ki bi zanje ne vedel!

D. Dolenc

To pomlad bo ALPETOUR skupaj z GLASOM priridel še nekaj izletov v Bosansko krajino z ogledom Jasenovca, Kozare, Jajca, Bihaca in mogoče še Drvarja in še nekaterih drugih mest poznanih iz NOB.

ODMEVI IZ TAŠKENTA 12

Prva služba

Se bolj kot temu dognanju sem se čudil Tomsonovemu glasu. Hrust, kakršen je bil, širokopleč in nasajen, korenjak, da malo takih, je imel piskljivo tanek in visok glas, ki se mu je od časa do časa prelomil na tenorski višini in mahoma štrbunknil v basovsko nižino, kar se rado dogaja pubertetnikom, ko mutirajo in spremenjajo glas.

To me je sililo k smehu, da sem se komaj zadrževal. Še dobro, da je Tomsona nekajkrat klical telefon, nadležno glasan in vsiljiv, da je pribaltiški hrust moral kar zdirati v dežurno sobo, nazadnje je pa kar tam ostal. Jaz pa sem legel spat in takoj trdno zaspal.

Drugo jutro mi je prineslo razočaranje, ki me je malone pognalo nazaj v taborišče. Razhudil sem se namreč, ko sem čul, kaj hočejo od mene. Najamejo me za pisarja, zdaj me pa postavljajo za litografa. Jaz - pa litograf? Kaj mu pade v glavo, delovnemu kolektivu? Da me na delovnem sestanku, ki je bil sklican v kazarni, preden smo začeli delati, vprega v delo, ki ga prav nič ne razumem! Čutil sem se izignanega. Saj: Če bi odposlanca uprave v taborišču povedala, da potrebujejo litografa, bi ponudbo odklonil, zakaj litografski posel je težavnejši in nemarnejši kot pisarski. Zviteži! Vnaprej domjenjena igra. Postavimo ga pred dejstvo, saj se ne bo vrnil v taborišče, če ga dobro plačamo. In res se nisem.

Pravzaprav je svoje dosegel le delovodja, ki so mu rekli Koršun, to je Jastrebo, ostali člani kolektiva so pa pritrdili. Saj so morali, ker je Jastreb svojo zahtevo, pravzaprav zahtevo odsotnega načelnika dobro utemeljil. Litografsko delo da počiva, odkar je prejšnji litograf doslužil in odšel domov. Sedem podružnic centralne uprave pa čaka na dopise, ki jih ni in ni, pa bi morali biti že zdavnaj odposlani: razne okrožnice, navodila, priporočila, naročila, nakupi, odkupi, računi itd. Vse stoji in čaka litografove roke, da jih razmnoži in spravi delo spet na tekoče. Pisarsko mesto trenutno ni tako nujno, da bi ne moglo še malo počakati, litografsko pa ne more in ne sme. »Zato,« je sklenil Jastreb svoje poročilo, »bo novi tovariš postal litograf v naši upravi.«

Poskušal sem zbranimu kolektivu dopovedati, da zahtevnega dela ne morem prevzeti, ker ga enostavno nič ne razumem in in ne znam. »Ne znaš?« me je prekinil poslovodja, »se boš pa naučil!« je pribil z zvišanim glasom.

»Kdo me bo naučil?«
»Jaz te bom naučil, tovariš,« se oglasi nekdo, ki ga prejšnji večer ni bilo v kazarni. To je bil Klimov, oženjen in je z ženo stanoval v prizidku uprave. Njegov glas je bil hreščec, kakor glas prenekateroga

starega pijanca. Poleg tega je r izgovarjal pogrkovaje, kakor naši Kroparji. Sumljivo bahavo je zagotavljal hiter in zanesljiv učni uspeh. »Saj litografski posel,« je šaril, »ni nobena umetnija, da bi ga človek moral žvečiti in prebavljati cele mesece. V eni uri te naučim tovariš, v eni uri.«

»Če je pa tako, tedaj seveda sprejemem. Da ne poreče kdo, da se dela branim.«

»Harašo,« je dejal poslovodja in sklenil delovni sestanek z revolucionarnim geslom: »Smrt buržoaziji!« - »Oblast proletariatu!« mu je odgovoril kolektiv in se razšel.

S Klimovom sva stopila v litografsko delavnico, ki je bila tik kazarne. Pri vstopu vanjo sem najprej zagledal velik in neroden litografski stroj sredi sobe. Zavzemal je malone polovico vsega podolgovatega prostora. Na težkem lesenem podstavku je bila pritrjena debela kamnita plošča bele barve, kvadrataste oblike s polmetrsko stranico, nad njo pa mogočen valj z ročico. Za strojem je stala delovna miza, na njej in pod njo pa več steklenic in steklenič, škatal in škatic, raznih oblik in velikosti, praznih in na pol praznih. V kotu zraven visokega zamreženega okna je stala rjava pieskana omara z na pol zaprtimi vegastimi vrati. V zatohlem, že zdavnaj neprezračenem prostoru, je bil hud duh, iz katerega je zaudarjalo najbolj po terpentinu.

Tukaj torej se bo uveljavljala moja nadaljnja ujetniška dejavnost, sem pomislil in najprej odprl okno. Zunaj je bil lep in topel dan, četudi se je november prevesil že v drugo polovico. Tak dan vpliva na človeka blagodejno. Tudi nama je, le žal, da samo za kratek čas.

Lotila sva se dela, najprej teoretično, nato praktično. S teoretičnim delom pouka sva opravila v pol ure, še kar dobro, tako da sem v glavnem dobil vpogled v litografsko poslovanje. Če bo šlo tudi s praktičnim poukom tako hitro in uspešno naprej, sem pomislil, se bo Klimova napoved uresničila in jaz postanem novopečeni litograf konjske uprave na Urdu v Taškentu. Harašo.

Ta harašo se je pa še tisti dan skujal in se kujal potem več dni. Zataknilo se je že pri prvem praktičnem poskusu, ki je nedvoumno pokazal, da Klimov dela ne obvlada. To ga je seveda spravilo v slabo voljo, ni pa, kajpak, priznal, da ga ne obvlada. Kje pa! Raje se lotiva drugega poskusa in na drug način, po drugi poti cilja. »Več poti vodi do Moskve, tovariš Valtazar,« je pomodroval in se zasmeljal. In sva odrinila po drugi poti proti Moskvi. Ampak Moskva je tako hudirjevo daleč, da imajo Rusi čisto prav, ko pravijo: »Bog visoko, car dajkoko.« Ne pride do njega kar tako hitro. Midva po novi poti do Moskve tudi nisva prišla, čeprav

sva vsakokrat ubrala drugo, vsakokrat sva zašla v slepo ulico. Jaz sem pri tem tako vneto in zagnano vrtel tisto ročico pri valju, da se mi je čelo orosilo, Klimov pa je mazal in mazal po kamnu, brisal in spet z novo predlogo položeno na ploščo poskusil priti do cilja. Zastonj. Ni se nama posrečilo. Mojega učitelja je to razbesnilo. Začel je robantiti, se dušati in kleti, po rusko in po nemško. Njegova žena je bila namreč Nemka in od nje se je tega jazem tako naučil, da je vsaj hudiča znal po nemško klicati na pomoč.

Tudi nemški hudič nama ni pomagal. Klimov je zdaj imel zadosti. Zmetal je vse skazene in popacane odtise v zaboj poleg omare, se obrnil k meni in dejal v zadregi: »Tako torej, tovariš Batko, pokazal sem ti, kako ta reč gre, naprej se boš pa sam brihtal. Jaz zdaj ne utegnem več.« In je odšel iz delavnice.

Po njegovem odhodu me je najprej napadla skušnjava, da bi tudi jaz poslal umazano raboto k črtu in izginil iz uprave. Kar po francosko. Pa sem se pravočasno premislil in skušnjava zavrnil: saj se brihtati še poskusil nisi! Lahko bi mi tovariši očitali, da sem pridanič, zmuzne, zabušant. Taki okrasiki so se mi pa upirali. Bili so proti mojemu značaju, proti vsemu mojemu bistvu. Tako sem ostal in se začel brihtati, kakor sem vedel in znal. Ves tisti dan in še drugega pol sem se brihtal, pa se nisem izbrihtal. Nečutiljive in zamazane odtise sem zlovilno metal v koš, s tem večjo ihto, ker sem si tudi obleko že zapacal. Kje in kdaj dobil drugo, čisto?

Pred kosilom sem stopil do delovodje v pisarno in mu povedal, kako stvari stoje. Pokazal sem mu Klimove in svoje ponesrečene odtise in dejal odločno, da tako ne gre naprej. Če uprava hoče, da ostanem, naj mi priskrbi boljšega učitelja kot je Klimov, v nasprotnem primeru pa da pustim vse skupaj in se vrnem v taborišče.

To je zalego. Delovodja je uvidel mojo delavoljnost, zato je ugodil moji zahtevi. Že naslednji dan je prišel litograf iz II. polka, neki Harlamov, in me začel učiti. Naučil me je, izučil v vseh potankostih, ne sicer v eni uri, kakor je šaril Klimov, pač pa v enem delovnem dnevu. In ko je drugi dan videl, da mi gre delo gladko in brezhibno od rok, mi je čestital, segel v roko in dejal: »Če ti bo še kaj nagajalo, pridi k meni v polkovno litografijo, saj menda veš kje je drugi turkestanski pehotni polk.«

»Vem, vem, saj tam je bila moja prva postaja v Turkestanu.«
»Katerega leta?« - »Petnajstega, sredi poletja.«
»Katero se bile pa tvoje naslednje postaje?«

Franc Valjavec

»Vodenice« - mlinci na Plivi

Črtomir Zorec: Tržaško slovenska deželica ob morju

(10. zapis)

Znan kraj - tudi zaradi svojega imena - nad Trstom so Opčine (ital. Villa opicina). Leže na pobočju v nadmorski višini 221-425 m. Seveda imena ne smemo istovetiti s kako občino, pač pa je to kraj »ob pečinah«. Sicer pa popotnik sam opazi tik ob cesti visoke skalne stene, pečine. Ponekod kar do sto metrov visoke. Kraj je precej velik in pomemben (ima 3662 prebivalcev). Veljajo pa Občine za zaveden slovenski kraj, četudi leže takorekoč tik nad mestom, ki svojim okoličinam nikoli ni bilo prijazno.

SLOVENSKI NARODNI DOM

Z Opčin nas strma cesta pripelje naravnost v tržaško mestno središče - kot nalašč na

trg, kjer je včasih stal ponosni slovenski Narodni dom.

Prekrasna petnadstropna palača, s čudovitim portalom in s fajančnimi barvnimi ploščicami, obloženimi fasadami, je bila že v letih pred prvo svetovno vojno kulturno središče tržiških Slovencev.

V poslopju so bili prostori Slavjanske čitalnice z bogato staro knjižnico, v njem je bila velika gledališčna dvorana, kjer je imelo Dramatično društvo stalno svoje predstave, v njem so imele svoj sedež: Glasbena Matica, Planinsko društvo, Akademsko društvo Balkan, Delavsko podporno društvo idr. - V hiši so bili tudi poslovni prostori Tržaške posojilnice in hranilnice, hotel, restavracija in kavarna (hotel je nosil ime »Balkan«). V Narodnem domu, v katerem je našlo svoje delovne prostore toliko sloven-

skih organizacij, je bila še vrsta drugih pisarn (naših odvetnikov) in več stanovanj. Tudi avtor teh zapisov je nekaj let s svojimi starši in sestrami stanoval v tržaškem Narodnem domu. Spominjam se številne družine uglednega slovenskega odvetnika dr. Josipa Vilfana, ki je prav tako takrat stanovala v Domu. Tudi doktorja Mandiča.

BARBARSKI POŽIG

Nekateri laški zgodovinarji pa celo tudi nekateri le enostransko informirani sicer ugledni pisatelji (npr. Stendhal) radi rečejo, da v Trst še seže evropska kultura, kar pa je severno in vzhodno odtod, je le dežela barbarov...

No, če ni bil laški fašizem (in za njim še drugi fašizmi ali nacizmi) ena od najbolj značilnih oblik barbarskega mišljenja in delovanja, potem pojma divjega sovraštva sploh ne moremo drugače prikazati, ne povedati.

Prav s požigom slovenskega Narodnega doma v Trstu - dne 13. julija 1920 - si je laški fašizem pripravil svoj »ognjeni krst«. Sami so se pozneje požigalci postavljali, da so uprizorili »Vespre triestine« (t.j. tržaške večernice) kot primerjavo z znanim pokolom Francozov (l. 1282) na Siciliji, ki je prešel v zgodovino kot »Vesperi siciliani«.

Požig Narodnega doma je bil že samosebi hud udarec tržaškemu slovenstvu. Bil pa je hkrati tudi strašno opozorilo, da bodo v mejah nove države Slovenci popolnoma brezpravni. Kajti nihče od požigalcev ni bil aretiran, nihče kaznovan. Nihče ni bil klican na odgovornost zaradi ogromne gmotne škode, nihče se ni zagovarjal zaradi nesrečnih žrtv, ki so v stavbi zgorle ali se

ubile na pločnikih. - Pa četudi so bili požigalci znani - saj so bili to vodje tržaških fašistov!

Nahujskana množica demonstrantov je pridrla - kot po načrtu - iz vseh sosednjih ulic in obkolila stavbo.

Večina lokalov v Domu je bila zaprta, tudi učence Glasbene matice so poslali že prej domov, kajti že več dni prej so laški dnevniki hujskali na ta pogrom. V hiši so bile v tem času - moške so bili po službah - le žene in otroci, nekaj hotelskih gostov in le štirje moški stanovalci.

Fašisti pa so na Dom navalili kot na kako utrjeno postojanko, polno oboroženih branilcev. Pričeli so streljati v okna kot obsedeni. Medtem pa so fašisti iz bližnje

kasarne privarili sode bencina, vdrli skozi vhodna vrata in notranjščino obšli z gorivom. V hipu zatem je bilo poslopje v plamenih - na trgu pa je množica kar tulila od veselja in »zmagoslavja«... Nekateri stanovalci in gostje hotela so v paniki skakali skozi okna in seve našli smrt na pločnikih. Prihitelim gasilecem pobesnela množica ni dovolila gasiti.

Ni pa terorizem ta dan uničil le Narodnega doma, pač pa so podivjali demonstrantje razbili tudi prostore Jadranske banke, podružnice Ljubljanske kreditne banke, Hrvatske štedionice, tiskarno Edinost in srbsko šolo. Razdejali so tudi pisarne slovenskih odvetnikov in celo stanovanje jugoslovanskega delegata.

Slovenski Narodni dom v Trstu drugi dan po požigu

Uspešni v krvodajalski akciji

Krajna organizacija Rdečega križa v Struževem je že vrsto let med najbolj delavnimi v kranjski občini: za svoje vsestransko delovanje je zato prejela že številna priznanja. Predsednik odbora RK Struževo Niko Srabočan meni: »K našim uspehom največ pripomore visoka družbena zavest kranjanov, kajti dober odbor in organizacija še nista vse.«

V krvodajalski akciji prejšnji teden so se Struževčani ponovno izkazali; čeprav je po planu predvidenih za udeležbo le nekaj nad trideset krvodajalcev, se je prijavilo in tudi udeležilo akcije več kot petdeset. Med njimi tudi tokrat ni manjkalo prizadevni Janez Sumi, ki je že petindvajsetič daroval kri. Sam pravi takole: »Zavedam se, da je kri danes hudo potrebna. Sam je še nisem potreboval, toda kdo ve, kdaj

pride nesreča ali bolezen. Kri bom dajal, dokler bom mogel,« pravi. Tokrat med krvodajalci ni manjkalo tudi mladih, ki so prvič dali kri. Leonida Stirn, dijakinja gimnazije: »Malo mi je bilo tesno pri srcu, nekako tako kot pred šolsko nalogo. Sedaj pa imam občutek, da sem storila nekaj humanega, saj bo morda prav ta kri, ki meni ne pomeni mnogo, nekemu rešila življenje.«

Niko Sladič

PROSLAVE NA BLEDU, REČICI IN V MLINEM

BLED - Osrednja proslava ob dnevu žena na Bledu je bila že v petek, 4. marca, v festivalni dvorani. Na njej je nastopil akademski pevski zbor »Tone Tomšič« iz Ljubljane. Naslednji dan so bile proslave z bogatimi kulturnimi programi v Mlinem in na Rečici. Še posebno slovesno je bilo na Mlinem, kjer so se prebivalci lahko prvič po daljšem času zbrali v dvorani domačega gasilskega doma, ki so ga prizadevni prebivalci obnovili s prostovoljnim delom. V svojem domu pa so za svoje žene pripravili proslavo in zakusko tudi blejski upokojenci.

M.S.

Smučišča na Koblju v Bohinju so bila letos dobro obiskana. V tem novem, sicer še nedograjenem smučarskem središču, na Gorenjskem so se lahko prepričali, da je bil denar v žilnicah in ureditev smučišča dobro naložen. Letošnjo zimo so Koblju predvsem obiskovali smučarji iz Posočja in iz Ljubljane. - B. B.

V Mencingerjevi koči na Ravnah so bili pred vojno granicarji. Danes pa je to privlačna in obiskana planinska postojanka. Prenekateri, ki pridejo v Bohinjsko Bistrico, se radi podajo do nje. Dobro uro hoda je do koč, lahko pa se pride do nje tudi z avtomobilom po cesti, ki pelje v Ravne in naprej proti gozdom pod Črno prstjo. - B. B.

NOVI PROSTORI AMD

BLED - AMD Bled je ob Grajski cesti dobilo nove prostore. Denar so zbrali sami. Društvo je imelo svojo avtošolo. Za letos je že vpisanih okrog 200 kandidatov za voznike B kategorije. Organizirali pa bodo tudi tečaj za voznike koles s pomožnim motorjem in za voznike kmetijskih strojev. Društvo ima sodobno opremljeno učilnico. - B. B.

DAN ŽENA V KOKRI

Tako kot pretekla leta je tudi letos krajevna skupnost Koka v sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami pripravila na predvečer dneva žena sprejem za žene in matere iz krajevne skupnosti. Prireditelj je bila združena s kulturnim programom. Žene se prazničnega srečanja rade udeležujejo, kar potrjuje, da kaže s takimi srečanji nadaljevati. To so prijetne urice sprostitve, so dejale žene na srečanju, ko pozabimo na vsakodnevne skrbi in tegobe. - F. Senk

LETNA SKUPŠČINA ZB NOV

STRUŽEVO - V prostorih SZDL v Struževem je bila konec prejšnjega tedna skupščina krajevne organizacije ZB NOV. Med drugim so razpravljali tudi o praznovanju krajevnega praznika, ki je vsako leto na 21. junij, na dan, ko je padel kranjan, narodni heroj, Ivo Slavec-Jokl. Skupščina je sklenila, naj bi letos še posebej počastili spomin na dva najmlajša borca Draga Krta in Štefana Erzena, ki sta umrla kot talca.

Niko Sladič

S KOČIJO OKROG BLEJSKEGA JEZERA - Turistični Bled se počasi a zanesljivo »spomladansko« prebujajo. Na Zatrniku, Pokljuki, Voglu in drugje se smučajo, na Bledu pa je posebno ob sobotah in nedeljah že polno sprehajalcev in izletnikov. Tako na cestah okrog jezera že srečamo stare dobre fjakarje (slika zgoraj), na sprehajalni poti okrog jezera pa številne izletnike (slika spodaj). Marsikdo, ki pride na Bled, se danes raje popelje okrog jezera s kočijo kot z avtomobilom. In kot kaže, se ni bati, da bi izvoščki oziroma fjakarji na Bledu »izumrli«. Tudi letos jih bo najmanj 18, ki bodo radi popeljali obiskovalce okrog Bleda ali tudi kam dlje. - B. B.

Gasilsko društvo v Gorjah v radovljiški občini ima 60 članov. Čeprav v zadnjem času na območju Gorij ni bilo požarov, se vseeno redno pripravljajo in urijo za morebitno nevarnost. Udeležujejo se tudi rednih tekmovanj in vaj v občini. Dobro so opremljeni. Imajo nov gasilski avto, novo motorno črpalko in dovolj cevi. Prav tako imajo svoj dom. Skrbi pa jih, ker po vaseh v krajevni skupnosti ni dovolj vodovodnih priključkov (hidrantov), pre malo pa je na območju krajevnih skupnosti tudi požarnih bazenov. O tem so razpravljali tudi na zadnjem občnem zboru letos, kjer so med drugim podelili trinajst odličnikov najzaslužnejšim članom za dolgoletno delo v društvu. Na sliki nov društveni dom gorjanskih gasilcev. - J. Ambrožič

DOGRADITEV DRŠALIŠČA

BLED - Umetno dršališče na Bledu so zgradili, da bi izboljšali tudi tako imenovano zimsko turistično ponudbo. Z izgradnjo smučarskega središča Zatrnik in umetnim dršališčem na Bledu jim je to nedvomno uspelo. Ponudba pa bi bila lahko še boljša, če bi dršališče dobilo tudi pokrito streho. Tako bi se dršalna sezona lahko močno podaljšala. Razen tega bi lahko tako na Bledu organizirali tudi »poletno« hokejsko ligo, kar danes ni nobena posebnost v Avstriji, Švici in Italiji. V prvi poletni sezoni pa bi bila pokrita hala lahko izkoriščena z različnimi športnimi, folklornimi in drugimi prireditvami. - B. B.

MLADI NA VIŠEVNIKU

KRANJ - Mladinski odsek Planinskega društva Kranj je v soboto, 5. marca organiziral prvi letošnji izlet. Mladi planinci so se v prekrasnem vremenu povzpeli na 2050 metrov visoki Viševnik v Julijskih Alpah. Avtobus je izletnike popeljal do Pokljuke, od koder so se povzpeli na Viševnik. Pot ni bila naporna, saj je bil sneg zmrtven. Po vrnitvi so kranjskim planincem vojaki omogočili smuko pri njihovi vlečnici.

D. Maretič

Zagotavljanje parkirnih prostorov je tudi za tržiško občino problem. To se kaže še posebej ob sobotah, ko so parkirnišča napolnjena z vozili. Večina voznikov išče parkirnišča na Trgu svobode, kar onemogoča normalni promet, parkirana vozila pa so ovira tudi za pešce. - F. Debeljak

UMETNOSTNO DRŠANJE

BLED - Na Bledu je bil pred nedavnim sestaneč s starši, ki se zanimajo, da bi se njihovi otroci vključili v sekcijo hokejskega društva Bled za umetnostno drsanje. Pobudo za to sta dala osnovna šola in turistično društvo na Bledu ter nekdanja državna in republiška prvakinja Veronika Kraj iz Ljubljane. Strinjali so se, da na umetnem dršališču čimprej začnejo z rednimi vajami in sicer pozimi na drsalkah, poleti pa na kotalkah na ploščadi umetnega dršališča. Starši naj bi nabavili drsalko oziroma kotalke. Sicer pa člani hokejskega društva Bled upajo, da bodo dobili za nadaljnji razvoj hokejsko-drsalne dejavnosti tako moralno kot materialno podporo. - B. B.

GREGORJEV OBIČAJ

Starodavni Gregorjev običaj, ko so rokodelci »vrgli luč v vodo« in s tem naznanili, da se jutraj že tako rano zdan, da ni treba več delati pri luči, še ni izumrl. V petek, 11. marca, so se Gregorjevega običaja spomnili v Kropi, Kamni gorici in v Trziču. Otroci in tudi starejši so za to priložnost izdelali hišice, jih razavetlili in ob mraku spustili po vodi. V Kropi in Kamni gorici so najbolj posrečene izdelke nagradili s knjižnimi nagradami. V Trziču pa so šolarji izdelovali hišice pri tehničnem pouku in jih pred spustom po vodi razstavili v Kurnikovi hiši.

-jk

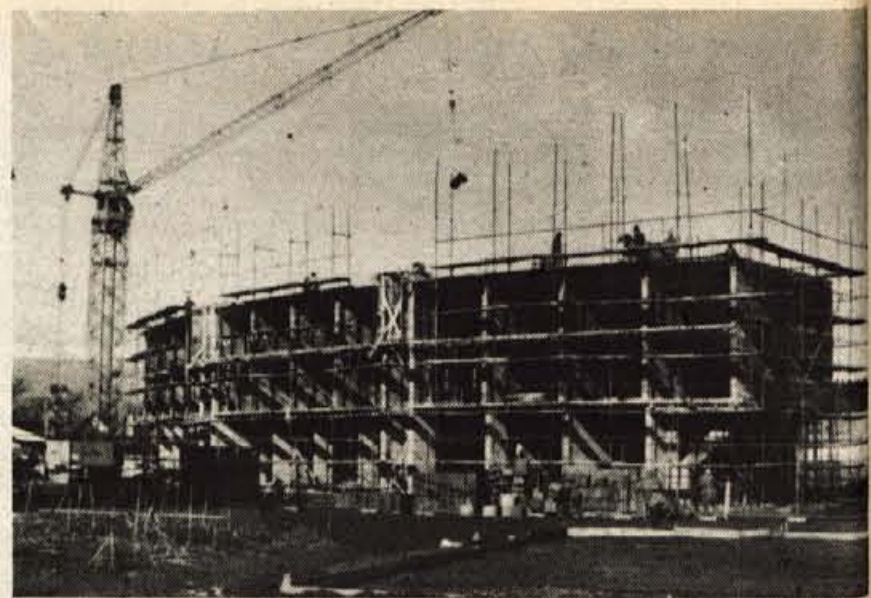
OBISKALI ŽENE V DOMU

Mladi iz Predvdora so ob 8. marca obiskali ostarele žene v Domu oskrbovancev Albina Droleca v Potočah pri Predvdoru in jim pripravili krajši kulturni program. Recitali so pesmi Prešerna, Minattija in drugih slovenskih pesnikov. Nastopila je tudi mladinska folklorna skupina. Ob koncu so mladinci vsem ženam izročili šopke.

C. Z.

Cesta od Bistrice pri Trziču do Begunj je med največjimi cestnimi problemi v tržiški in tudi v radovljiški občini. Pričakovati je, da se bo urejevanje te ceste kmalu začelo. K pripravi na modernizacijo sodijo tudi predhodne meritve, s katerimi so že začeli. - F. Debeljak

V Radovljici gradijo dom za ostarele občane. Gradnja poteka po programu in proti koncu leta bo dom že useljen. - J. U.

Seminar za vodnike pri tabornikih

Kranj - V občini aktivno deluje 6 taborniških odredov. Med temi je tudi Kokrški odred, ki je svoje ime prevzel po partizanski enoti iz NOB in ima s preživeli borci te enote še vedno tesne stike. Svoje enote ima v krajevnih skupnostih Zlato polje, Vodovodni stolp, Primskovo in Podbrezje. V zadnjem času je odred vzpostavil tesne stike tudi z osnovno organizacijo ZSMS na Golniku, ki je pokazala zanimanje za taborniško dejavnost.

Da bi delo v odredu, še posebej pa v njegovih enotah - vodih, četah in klubih - potekalo čim bolj uspešno, je vodstvo odreda v sodelovanju s svetom in mladimi z Golnika organiziralo dvodnevni kadrovski seminar. Seminar je bil 5. in 6. marca na Golniku. Udeležilo se ga je 16 mladih članov odreda, ki so že opravljali delo vodnikov ali pa so kandidati za vodnike, šest mladincev z Golnika ter 4 člani vodstva in sveta odreda. Posebna zahvala za dobro organizacijo seminarja gre Tončki Vodnikovi, ki že dolgo vrsto let dela v taborniški organizaciji in vzgoji mladine na drugih področjih, pa tudi nekaterim drugim članom odreda ter domačinom z Golnika.

Program seminarja je bil zelo zgoščen, ker je bilo za obdelavo vse predvidene snovi le malo časa. Kljub kratkemu času in pomanjkanju denarja, saj so dve tretjini stroškov krili udeleženci seminarja sami, je seminar dobro uspel. To je pokazal tudi test ob zaključku seminarja, ki ga je uspešno opravilo vseh 22 slušateljev. Najboljši pa je bil 12-letni član odreda Jure Pintar. Mladi vodniki bodo morali pridobiti znanje dopolnjevati z individualnim učenjem

na raznih taborniških akcijah. Pri tem jim bodo pomagali tudi starejši člani odreda.

Seveda pa udeleženci seminarja niso pozabili na tradicionalen taborni ogenj, ki so ga zakurili na večer prvega dne seminarja. Ob njem so zapeli več partizanskih, taborniških in narodnih pesmi, zaplesali kozarčsko kolo in se poskusili v izvajanju skečev in pripovedovanju šal. Večer so popestrili s prikazom več kot 200 diapozitivov iz življenja tabornikov in lepote narave.

MaG

Ni zdravnika

Smlednik - Krajan Smlednika in ostalih vasi so večinoma s prostovoljnimi delom uredili poseben prostor in z lastnimi sredstvi nakupili potrebno opremo za preventivne zdravniške preglede. Zanje so zdravniške usluge v zelo oddaljeni Ljubljani, posebno obvezni otroški preventivni pregledi. Tisti, ki nimajo osebnih avtomobilov, se v Ljubljano vozijo z avtobusi, avtobusne zveze so slabe, obnem pa morajo do doma pod ljubljanskim gradom precej pešati.

Krajanje so bili prepričani, da bodo ob povsem opremljeni zdravniški sobi imeli zdravnika v samem kraju, vendar zdaj nikakor ne morejo dobiti zdravnika, ki bi bil pripravljen vsaj nekaj ur dnevno delati v ambulanti. Krajanje še vnaprej vztrajajo in upajo, da bodo skupaj z Zdravstvenim domom Medvode uspeli vendarle dobiti zdravstvenega delavca. Tega bi bile še posebno vesele delavke Agrokombinata, ki so zdaj večkrat v zares hudih časovnih in drugih zadregah, če jim zbole otroci...

D. Sedej

Rekreacija delavcev

Jesenice - Pri občinskem svetu zveze sindikatov ugotavljajo, da osnovne organizacije sindikatov v temeljnih in drugih organizacijah posvečajo športu, rekreaciji in odih delavcev precej pozornosti, da pa je še vedno nekaj osnovnih organizacij, ki to področje preveč zanemarjajo.

Lani so v občini organizirali letne športne igre v streljanju, šahu in v kegljanju na asfaltu. Sodelovalo je 273 članov. Organizirali so tudi zimsko-športne igre v veleslalomu, kjer je sodelovalo 187 delavcev. Najbolj uspešna pa je bila akcija pohoda po Karavankah, saj se je v hribe namenilo 600 ljudi, sodelovali pa so tudi

pripadniki JLA, taborniki, planinci, lovci, člani gorskih reševalnih postaj in železarska godba na pihala.

Občinski sindikalni svet si bo v prihodnjem obdobju prizadeval, da se bo še več delavcev lahko udeleževalo raznih pohodov in tekmovanj ter imelo možnost za rekreacijo. Zdej v občini še nimajo skupnosti za odih, za rekreacijo skrbne same organizacije, precej delavcev pa letuje v organizaciji občinskega odbora DPM in prek TVD Partizana. Kaže pa, da bo dolgoletni tabor v Baški, ki ga je upravljal TVD Partizan, ukinjen, ker ga bodo uporabljale druge turistične organizacije za komercialni turizem.

D. S.

Elektro in radiotehnika za učence

Kranj - Radioklub Iskra Kranj bo zaradi velikega zanimanja organiziral letos elektro in radiotehniške tečaje za učence 7. in 8. razredov osnovnih šol. Tečaji naj tudi pokažejo, kdo od udeležencev je voljan in sposoben za študij te stroke. Spoznavanje osnov elektro in radiotehnike je osnovni namen tečaja. Učenci bodo spoznali upore, kondenzatorje, diode, tranzistorje, tuljave itd. Prevladovalo bo praktično delo. Tečajniki bodo sami sestavili detektor in nizkofrekvenčni tranzistorjski ojačevalce. Omenjeni sestavljenki je razvila Zveza radioamaterjev Slovenije. Tečaj bo v prostorih kluba na

Stritarjevi cesti 5 v Kranju. Obsegal bo približno 25 ur. Tečajniki se bodo zbirali dvakrat po dve uri tedensko. Radioklub ima opremljeno delavnico z dvajsetimi delovnimi mesti in vse potrebne naprave. Cena tečaja je 500 dinarjev, vendar bo imel vsak tečajnik na voljo detektorski sprejemnik in nizkofrekvenčni ojačevalce z dokumentacijo ter naglavne slušalke. Kar bodo tečajniki sami sestavili, bo ostalo v njihovi lasti. Pojasnila dajejo in prijave sprejemajo v klubskih prostorih na Stritarjevi 5 v Kranju vsak ponedeljek in petek med 17. in 19. uro.

-jk

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodaj mlado KOBILU, 2 leti staro, srednje težko. Fajfar Blaž, Lajše, Sevnica 1725
 Spročam, da že lahko dobite JARČKE nesnice. Beleharjeva 49, zadnja hiša levo, Senčur 1726
 Prodaj vhodna nova ZELEZNA VRATA in nove PRAGE za kombi-bus 750. Dejanovič Dušana, Kokrški breg 1, Kranj, tel. 24-040 1727
 Prodaj KULTIVATOR z ješem za pasqualija in DESKE za betonske opaže. Sp. Bela 3 1728
 Prodaj globok OTROŠKI VOZICEK italijanske znamke PEG - zelen žamet. Grm, Skjalica 2, Kranj 1729
 Prodaj globok OTROŠKI VOZICEK in REPO za krmo. Češnjek 5, Cerklje 1730
 Prodaj KRAVO v devetem mesecu brejo. Apno 1, Cerklje 1731
 Prodaj delovnega KONJA, semenski KROMPIR igr in jedilnega. Zg. Brnik 69, Cerklje 1732
 Prodaj GRAMOFON v dobrem stanju s ploščami - stereo avtomat za osem plošč. Zupanc, Dvorje 37, Cerklje 1734
 Prodaj dva BIKCA za rejo, stara 6 tednov. Zg. Senica 17, Medvode

Prodaj skoraj nov motor APN - 4 z dodatno opremo. Ambrož Bojan, Luznarjeva 13, Kranj 1749
 Prodaj MOPED Tomos 15 SL letnik 1973. Prestor Janez, Cegelnica 33.

zaposlitve:

Iščem KV KLEPARJA ali priučnega. Plača dobra. Grile Janez, Senčur, Stavbno kleparstvo, Sveteljeva 4, tel. 41-011 1750
 Iščem DELAVCA za cementarsko obrt. Likozar, Benedikova 18, Kranj 1751
 V planinski dom »Borisa Ziherla« na Lubniku (nad Škofjo Loko) sprejmemo s 1. aprilom 1977 zakonca za oskrbovanje doma. Zaposlitev je sezonska do 1. decembra 1977. Poudrbe pošljite na naslov: Planinsko društvo Škofja Loka. 1752
 Zaposlim PK ali KV KLJUČAVNICARJA ali sorodni poklic. Poklukar Mirko, Crtomirova 32, Bled 1753

stanovanja

GARSONJERO ali SOBO z dvema posteljama ter z souporabo kopalnice in kuhinje potrebujeva. Predplačilo do 5000 N din. Ponudbe pod »Uslužbenke«

obvestila

ŠOFERJI POZOR! Obveščam vas, da sem na novo odprl AVTOKLEPARSKO DELAVNICO. Delam po normah današnjega časa, rok čakanja minimalen. Burnik Mirko, Suhadole 41, pri Komendi 1760
 KRANJČANI! Najnovejša metoda čiščenja PREPROG, TAPISOMA. Pokličite nas na tel. 22-043, pridemo na dom. Prevzamemo tudi podjetje. 1754
 Kdor naroči Tro-set TRIMER, KLINER strugalo in specialni glavnik za striženje po povzetju za 100 din, dobi TRIM značko, ki se sicer ne prodaja in je vreden primerek za zbiratelje. Pošljite vaš naslov. TRIMER, p.p. 692, 41001 Zagreb 1755
 Sedaj je pravi čas za sajenje okrasnih rastlin. Bogato izbiro lepoticnega drevja, grmičevja in iglavcev za vrtove, parke in grobove vam nudi DREVESNICA TUŠEK, PODBREZJE na Gorenjskem. Odprto neprekinjeno - nedelja zaprto. 1756

izgubljeno

10. 3. sem izgubil DENARNICO z dokumenti, proti Cerkljam. Prosim poštenega najditelja, da mi proti nagradi vrne. Sajovic Franc, Suha 23, Kranj 1758

čestitke

VERBIČ JERICI, p.d. Kušarjevi iz Senčurja, Vengerlova 5, čestitajo za rojstni dan in god vse najboljše in da bo še mnogo let med nami. Čater Pavla in Zorko ter Milena z družino

OBVEŠČA

Na podlagi 8. člena Odredbe o preventivnih ukrepih proti določenim živalskim kužnim boleznim v lefu 1977 (Ur. list SRS, št. 31/76) Živnorojsko veterinarski zavod Gorenjske - Kranj

lastnike psov, da bo obvezno cepljenje psov proti steklini na območju občine Kranj po naslednjem razporedu:

Kraj	Datum	Ura	Mesto cepljenja
Strahinj	21. 3.	14.00	na običajnem mestu
Naklo	21. 3.	15.00	na običajnem mestu
Podbrezje	21. 3.	16.00	na običajnem mestu
Duplje	21. 3.	17.00	na običajnem mestu
Trata	21. 3.	9.00	pred Godlmanom
Cerklje	21. 3.	10.00	na zadržnem dvorišču
Zalog	21. 3.	12.00	na zadržnem dvorišču
Šenturška gora	21. 3.	17.00	na vasi
Jezerško	21. 3.	12.00	na običajnem mestu
Kokra	21. 3.	14.00	na običajnem mestu
Preddvor	21. 3.	16.00	na običajnem mestu
Bela	21. 3.	17.00	na običajnem mestu
Trboje	21. 3.	16.00	na običajnem mestu
Voklo	22. 3.	15.00	na običajnem mestu
Voglje	22. 3.	16.30	na običajnem mestu
Bitnje	22. 3.	15.00	na običajnem mestu
Žabnica	22. 3.	16.00	na običajnem mestu
Orhek	23. 3.	14.00	na običajnem mestu
Breg ob Savi	23. 3.	15.00	na običajnem mestu
Mavčiče	23. 3.	16.00	na običajnem mestu
Podreča	23. 3.	17.00	na običajnem mestu
Rakovica	23. 3.	15.00	na običajnem mestu
Besnica	23. 3.	16.00	na običajnem mestu
Nemilje	23. 3.	17.30	na običajnem mestu
Šenčur	23. 3.	15.00	na običajnem mestu
Visoko	23. 3.	17.00	na običajnem mestu
Predoslje	24. 3.	15.00	na običajnem mestu
Kokrica	24. 3.	16.30	na običajnem mestu
Goriče	24. 3.	15.00	na običajnem mestu
Trstenik	24. 3.	16.30	na običajnem mestu
Primaskovo	24. 3.	15.00	pri Vrečku
Kranj	25. 3.	15.00	na običajnem mestu
Stražišče	25. 3.	15.00	pred Gas. domom
Prebačevo	28. 3.	15.00	na običajnem mestu

Cepljenje psov za zamudnike iz cerkljanskega območja bo 31. 3. 1977 ob 15. uri na zadržnem dvorišču v Cerkljah, za vse ostale zamudnike pa 1. 4. 1977 ob 15. uri na sejmišču v Kranju.

Cena cepljenja je 60.00 din. Opozarjamo, da je cepljenje psov proti steklini obvezno. Kršilci bodo kaznovani po temeljnem zakonu o varstvu živine.

Živnorojsko veterinarski zavod Gorenjske - Kranj

Odbor za medsebojna delovna razmerja organizacije
AVTOKOVINAR, ŠKOFJA LOKA,

razpisuje naslednja prosta delovna mesta

1. materialnega knjigovodja
2. saldakontista
3. delavca za priučitev v kovinski stroki

Pogoji:
 pod 1. in 2.: ekonomska srednja šola z enoletno prakso;
 pod 3.: končana osemletka z enoletno industrijsko prakso in odsluženim vojaškim rokom
 Za delovno mesto pod 3. je delo za nedoločen čas, za delovni mesti pod 1. in 2. pa za določen čas, 10 mesecev - nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom.
 S stanovanji ne razpolagamo.
 Nastop službe takoj, oziroma po dogovoru.

Pismene ponudbe pošljite na naslov: Odbor za medsebojna delovna razmerja organizacije Avtokovinar, Škofja Loka, Kidričeva c. 51, do 25. 3. 1977.

Novi alarmni znaki

Lanskega decembra so začeli veljati novi alarmni znaki, ki sta jih predpisala zvezni sekretariat za ljudsko obrambo in služba opazovanja, javljanja, obveščanja in alarmiranja (OJAO) in veljajo za vso Jugoslavijo. V Jugoslaviji imamo tako enotne znake za nevarnost zračnega napada, za jedrsko, biološko in kemično nevarnost, za nevarnost požara, za nevarnost naravnih in drugih nesreč in znak za prenehanje nevarnosti. Zaradi izredne važnosti mora nove znake za nevarnost poznati vsak naš državljan. Alarmni znaki bodo posredovani s sirenam, z obvestili prek radiodifuznih in razglasnih postaj, zvočnikov in s pomočjo drugih ustreznih akustičnih in elektronskih sredstev. Vendar je treba pri tem upoštevati predpisano dolžino znakov. Štabi za civilno zaščito, vodstva gasilskih organizacij, postaje milice in drugi so dolžni z alarmnimi znaki seznaniti vse delovne ljudi in občane. A. Boc

Gorenjski sejem Kranj
 razpisuje prosto delovno mesto

modne kreatorke za občasno prirejanje modnih revij.

Prijave sprejema uprava Gorenjskega sejma Kranj, Staneta Žagarja 27, do 30. marca 1977.

Gorenjski sejem Kranj

nesreče

Umrl v bolnišnici

V četrtek, 10. marca, je v ljubljanski bolnišnici umrl za posledicami prometne nesreče Franc Ivančič (roj. 1933) iz Senčurja. Nesreča se je pripetila 4. marca pri vasi Luže.

Neprimerna hitrost

V četrtek, 10. marca, nekaj po 20. uri se je na obvoznici v Kranju pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Boris Grabec (roj. 1946) iz Mavčič je peljal od semaforkega križišča proti Gorenji Savi z neprimerno hitrostjo. V desnem ovinku ga je začelo zanašati, tako da je avtomobil zdrsil na levo stran, trčil v robnik pločnika in nato še v betonski podporni zid. V nesreči je bil voznik Grabec hudo ranjen, sopotnik Franc Hlepčar iz Rovt pri Podnartu pa lažje. Škode na avtomobilu je za 25.000 din.

Nezgodna v križišču

V petek, 11. marca, nekaj po 14. uri se je na cesti prvega reda na Polici pri Kranju pripetila hujša prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Ado Sepič (roj. 1956) iz Sp. Dupelje je vozil proti Naklemu. Na Polici pa je spregledal, da voznica osebnega avtomobila Milena Vilfan (roj. 1949) s Črnicca stoji v križišču in ima vključen levi smerokaz; voznik Sepič je z nezmanjšano hitrostjo trčil v njen avtomobil, tako da ga je vrglo na nasprotni vozni pas, kjer je prav tedaj pripeljal iz nasprotne smeri Ciril Globočnik (roj. 1935) iz Ljubljane. Avtomobil Vilfanove je zasukalo in obrnilo na streho: voznica je bila v nesreči hudo ranjena in so jo prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Lažje ranjen pa je bil voznik Sepič. Na avtomobilih je za 60.000 din škode.

Tovornjak v levo

Na Savski cesti v Kranju se je v petek, 11. marca, nekaj po 13. uri pripetila prometna nezgoda. Voznik tovornjaka Andrija Sedlar (roj. 1946) iz Grosupelja je peljal proti Čirčam. Pri odcepu za Sejmišče je nenadoma zavil v levo ter tako zaprl pot vozniku mopeda Rajkotu Lečiču iz Struzevega, ki je vozil za njim. Mopedist je zato trčil v prednji levi blatnik tovornjaka in skupaj s sopotnico ženo Jovanko padel. Oba sta se v nesreči le lažje ranila. L. M.

Osnovna šola Simon Jenko Kranj

razpisuje delovno mesto

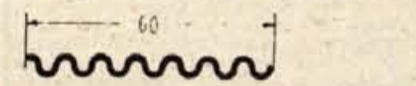
1. varuške za določen čas (porodniški dopust) od 4. 4. 1977 dalje

Pogoj: končana osnovna šola.

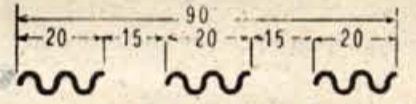
2. učitelja v oddelku podaljšanega bivanja (za določen čas (porodniški dopust) od 14. 4. 1977 do 30. 6. 1977.

Pogoj: učitelj razrednega pouka.

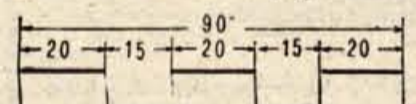
Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

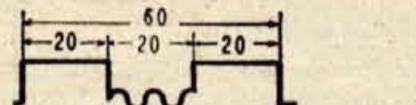
ZRAČNA NEVARNOST: zavijajoči zvok siren v trajanju 60 sekund.

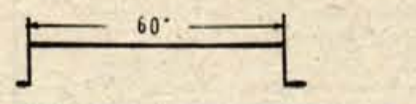
JEDRSKA BIOLOŠKO-KEMIČNA NEVARNOST: zavijajoči zvok siren s presledki v skupnem trajanju 90 sekund (trije zavijajoči znaki po 20 sekund in vmes dve 15 sekund dolgi prekinitvi).

POŽARNA NEVARNOST: enakomerni zvok s presledki v skupnem trajanju 90 sekund (trije zvoki po 20 sekund in vmes dve 15 sekundni prekinitvi).

NEVARNOST NARAVNIH NEZGOD IN DRUGIH HUDIH NESREČ: neprekinjena kombinacija treh znakov v skupnem trajanju 60 sekund - 20 sekundni enakomerni, 20 sekundni zavijajoči in 20 sekundni enakomerni zvok).

PRENEHANJE NEVARNOSTI: enakomerni zvok v trajanju 60 sekund.

RATEČE - Medtem ko je odjuga v nižinah pobrala še zadnje krpe snega in so travniki skorajda že ozeleneli, kupi snega ob magistralni cesti v Ratečah še vedno spominjajo na letošnjo dokaj ugodno zimo. (ds) - Foto: F. Perdan

Avto šola pri Avto moto društvu Senčur

razpisuje prosti delovni mesti
 dveh inštruktorjev praktične vožnje kategorije B

Zaposlitev je honorarna. Prijavite se lahko osebno v pisarni društva Senčur, Stranska pot 1, vsak ponedeljek, torek in petek, od 15. do 16. ure, ali pismeno na naslov: Avto moto društvo Senčur, Stranska pot 1, 64208 Senčur.

Prodaj 8 m balkonske železne OGRAJE. Reteče 88, Škofja Loka

Dobe se JARČKE od sedmega tedna naprej po 60 din par, PETELINČKI po 16 din. Vsak dan na kurjereji v Medvodah, 200 m pod bivšo gostilno na klancu. 1737

Prodaj PUJSKE 20 do 25 kg. Soklič, Selo 22, Bled 1738

Globok OTROŠKI VOZICEK GIOCAR modre barve, dobro ohranjen, ugodno prodam. Flerin Zmago, Britof 283, Kranj, tel. 21-820 1739

Prodaj stilsko JEDILNICO Bidermayer. Grujičič, Golnik 41 1740

Prodaj KROMPIR igr in sorta tema za seme in jedilni. Voklo 16 za zakol. Visoko 39, Kranj

Prodaj semenski KROMPIR igr. Sr. vas 36, Senčur 1742

Prodaj odlični zgodnji semenski KROMPIR saskia. Sp. Brnik 3, telefon 42-023 1743

Prodaj dvodelno OBLEKO za birmanko, 10 do 12 let, manjše postave. Vrhovnik, Drulovka 10 1744

Lesen SKEDENJ (pod) prodam. Potrebna demontaža in odvoz. Hotemaže 26, Preddvor 1745

Prodaj motorno ŽAGO JOB1 v dobrem stanju. Mihael Soklič, Selo 28, Bled 1746

Prodaj otroško POSTELJICO (zibelko) in otroški SEDEŽ. Jezerška c. 11, Kranj 1747

Prodaj kuhinjsko OMARO s pomivalno mizo, jedilni kot, mizo, bojler, trajno žarečo peč küppersbusch, otroško posteljo ter števec enofazni, dvotarifni. Naslov: Tonja Ivan, Sv. Duh 49, Škofja Loka 1748

vozila

Prodaj AUSTIN 1300, letnik 1969, registriran do konca leta. Avto ima okvaro na diferencialu. Burnik Mirko, Suhadole 41 pri Komendi

Prodaj REZERVNE DELE za RENAULT, l. 1971. Smledniška 89, Kranj

Izdaja CP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopljarjeva 2. - Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. - Tekoč račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 - Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 23-341, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, maloprodajni in naročniški oddelki 23-341. - Naročnina: letna 200 din, polletna 100 din, cena za 1 številko 3 dinarje. - Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

PLANICA - Letos pozimi so dom v Planici temeljito obnovili, predvsem njegovo notranjost, kjer prebivajo naši smučarski skakalci. Dom ima lepo urejene prostore in centralno ogrevanje, sprejema pa le skakalce, ki se v Planici pripravljajo na tekmovanja. (ds) - Foto: F. Perdan

Letalnica bo kot šopek

PLANICA, PETEK 11. MAREC - Ko smo te dni obiskali dolino skakalnic pod Poncami je pihal hladen južni veter, na okoliških vršacih pa so se nakopičili temni oblaki, ki niso obetali nič kaj prida vreme. Planica je bila taka kot je nismo vajeni, čeprav se je na letalnici bratov Gorišek delalo s »polno paro«. Za konec tedna, od četrta pa do nedelje,

Četrtrič na 160-metrski skakalnici

Ze jutri, v sredo, bodo prek prenovljene oziroma povečane 160-m skakalnice poleteli prvi letalci, predvsem naši skakalci, da bi jo preskusili za četrtkov uradni trening. Od 18. do 20. marca bo tako nova velikanka pod Poncami četrtrič prizorišče velike prireditve, ki zbere daleč največ gledalcev v Sloveniji. Na zadnji prireditvi leta 1974 je bilo v treh dneh v Planici več kot 120.000 gledalcev. Tudi letos se obeta velik obisk, saj je pričakovati nov svetovni in jugoslovanski rekord. Če bodo vremenske prilike ugodne, predvsem pa, če ne bo vetra, lahko povsem upravičeno pričakujemo najmanj nov planiški rekord, ki ga ima zdaj veliki letalec Walter Steiner iz Švice s 169 metri. Največjo dolžino od naših ima na Goriškovi velikanki še vedno Peter Štefanič s 150 metri.

Prva prireditve na novi velikanki je bila 1969. leta, ko je bil zmagovalc Čeh Jirži Raška. Na tej prireditvi je Manfred Wolf (NDR) s 165 metri postavil nov svetovni rekord. Čez tri leta je bila Planica kot zibelka poletov prvič v svetu organizator svetovnega prvenstva v poletih. Prvi svetovni prvak je postal Švicar Steiner. Naš najboljši pa je bil Štefanič, ki je zasedel 10. mesto. To pa je hkrati še vedno najboljša jugoslovanska uvrstitev na dosedanjih svetovnih prvenstvih v poletih. Leta 1974 je ponovno slavil Steiner, ki je s 169 metri izenačil svetovni rekord. Od Jugoslovanov je bil najboljši Jeseničan Janez Demšar, ki je osvojil 18. mesto.

Zdaj je pred vrati velika prireditve na novi velikanki. V Planico že prihajajo najbolj pogumni skakalci sveta, da se za zaključek sezone pomerijo na eni izmed največjih skakalnic na svetu. Na nekoliko povečani letalnici lahko povsem upravičeno pričakujemo, da bo Planica od nedelje dalje spet prva v svetu. Morda bo končno izboljšal tudi jugoslovanski rekord, ki ga ima že nekaj let Kranjčan Marjan Mesec s 158 metri.

Upamo, da bo letošnja prireditve spet slovenski ljudski praznik, saj ni v Sloveniji športne prireditve, ki bi zbrala toliko gledalcev. O Planici so rekli že zdavnaj, da jo je slovensko ljudstvo sprejelo za svojo. Planica ima čedalje več prijateljev. Veliko skakalcev, še veliko več ljubiteljev belega športa. Planiški dnevi so bili vedno nepozaben ljudski praznik, praznik skakalcev, smučarskih delavcev in vedno številnejših obiskovalcev.

J. Javornik

bodo na njej namreč tradicionalni smučarski poleti Planica '77.

Veter in slabo vreme nista bila nič kaj obetavna. Velikanka ni kazala podobe, da se bodo že čez nekaj dni čez njen mostiček poganjali pogumni letalci, ki bodo skušali mejo svetovnega rekorda Avstrijca Tonija Innauerja pomakniti še kak meter ali dva naprej. Kot kaže pa bo na njej ob ugodnih pogojih moč poleteti tudi do 180 metrov daleč, ali pa še več.

Kot smo že omenili, je letalnica kazala nič kaj spodbudno podobo. Toda na njej so tesarji, varilci, delavci ljubljanskega Avtoemmerca, ki so služili in urejevali parkirne prostore, delavci RTV, PTT in drugi, kot da jih ne moti slabo vreme in veter, delali kot za stavo, saj se vsi zavedajo, da mora biti Planica do konca tedna nared.

Skakalnico urejajo takorekoč že nekaj mesecev; posebno pa še zadnji mesec ko gre zares. Ratečani: Rožič, Matjaž, A. Petrič, J. Petrič, Makovec, Benet, Kopavnik pod vodstvom »staroste« 73-letnega Janeza Kerštajna, ne poznajo utrujenosti in ne slabega vremena. Skoraj noč in dan so pri delu. Pri tem so jim bili že nekajkrat v veliko pomoč gojenci ŠC RSNZ iz Tacna ter petnajst mladih domačinov, ki so že dodobra prehodili doskočišče. Ne bodo odnehali, saj se zavedajo, da bo le brezhibno pripravljena letalnica omogočala varne polete.

LETALNICA BO TAKA KOT JETREBA

»Čeprav imamo malo časa in je do poletov le še nekaj dni, bo naprava taka kot je treba«, je dejal Janez Kerštajn. »Skrbi me le odjuga, ki preveč pobira snežno odejo od spodaj navzgor. Ker pa imamo dovolj snega in žlebov, po katerih že štirinajst dni »šibamo« sneg na doskočišče, ni skrbi, da je ne bi pripravili tako kot je treba. Že v drugačnih pogojih smo jo!«

In če Janez pravi, da se bo v normalnih pogojih dalo leteti tudi do 180 metrov daleč in še dlje, mu je verjeti. Doskočišče in iztek je treba le še urediti in steptati s smučmi »izpeglati«, da bosta dobila dokončno podobo. Za vse drugo pa bo s svojo rateško ekipo poskrbel »starosta« kot vedno doslej. In če bosta s svojimi nasveti pravočasno priskočila še brata Gorišek, Rudi Finžgar in Jaka Šporn s svojimi teptaci, bo taka kot »šopek«. »Za vsak primer imamo pripravljeno dovolj snežnega cementa«, je za slovo z nasmeškom pomahal s klobukom Janez.

ZAGNANA VADBA NAŠIH

Naši kandidati za polete Janez in Jože Demšar, Bogataj, Loštrek, Dolhar, Mlakar, Kajzer, Zupan in Rakar so osem dni zavzeto vadili na odlično pripravljeno 90 in 120-metrski skakalnici. To so vsi fantje, ki so poleg Norčiča sposobni, da se spustijo po zaletišču naše velikanke. Poleg njih - razen Norčiča - so tu trenirali še obeta mladi skakalci Anžel, Bantam, Križaj, Tepeš, Berčič, Bajc ter Ulaga, Miheč in Komel, niso imeli počitka. Trenerji Tomin,

Urnik poletov

Organizacijski komite Planica je že izdelal program poletov za vse dni tekmovanja.

V četrtek, ko bo uradni trening za vse nastopajoče, se bodo skoki pričeli ob 9.30 uri. In tako bo tudi vse ostale tri dni poletov. Vsak dan se bo tekmovanje pričelo ob 9.30.

Za letošnje polete pa so uvedli novost. Vsak dan poletov bodo pod skakalnico proglasili zmagovalca tistega dne. Zaključna slovesnost pa bo v nedeljo ob 17. uri v Kranjski gori.

Smolej, Koprivšek so namreč naredili tak načrt, da so bili vsak dan tako upehani, da so kar »popadali« v postelje prenovljene depandanse doma v Planici. Na skakalnici so vadili dvakrat na dan, zvečer pa še v telovadnici osnovne šole v Kranjski gori. Tako načrtno delo pa se najbrž mora tudi obrestovati.

Na planiški letalnici bo med desetimi Jugoslovani tudi Kranjčan Bogdan Norčič, ki je trenutno naš najboljši skakalec. Po spodrsanju na letošnjem svetovnem prvenstvu v Vikersundu je Bogdan nato na švedsko-finski-norveški turneji dokazal, »da se je spet ujela in bo v Planici za konec tedna prav gotovo v ospredju slovenske zimskošportne javnosti.«

KVALITETNA UDELEŽBA

Da se od četrta naprej pod Poncami obeta res pravi skakalni praznik, kažejo tudi prijave skakalcev. Prijave pa še niso zaključene.

Nemško demokratično republiko bodo zastopali Glass, Meissinger, Weissflog, Kamf, D. Aschenbach in Duschek. Avstrijci bodo prišli z Millonigom, Schwablom, Walnerjem, vodja Baldur Preiml pa je obljubil, da bo pripeljal še tri lovce na daljave. Močno bo tudi zastopstvo iz ČSSR. V njihovi reprezentanci bo pet predstavnikov Felix, Novotny ter novi rekord vikersundske letalnice František Novak. Njihov vodja pa je ljubljenec Planice Raška. Norvežani pa bodo poleg že prijavljenega Fossuma pripeljali še dva. ZRN bo zastopal Rombach ter še dva. Poljska in Švedska sta najavili po dva. Švicarji pa so doslej prijavili že Möschinga in še dva. To pa še ni vse, saj se pričakuje še močno zastopstvo iz SZ in morda še okle.

NA PRIREDITEV NAJLAŽJE S »PAKETOM«

Kot vsa leta doslej je planiški komite za obiskovalce pripravil tako imenovani »Planiški paket«. S tem in brez zastojev bodo vsi tisti, ki bodo v dneh poletov prišli v Planico, potovali najhitreje, zagotovljen pa jim je tudi parkirni prostor. Vsi tisti, ki si bodo pravočasno priskrbeli ta paket - dobijo ga že v Komparovih prodajalnah - res ne bodo imeli preglavic, kako priti na prireditveni prostor. Cena paketa je za osebnih avtomobile, vključno z vstopnino in nalepko in ne glede na število potnikov v vozilu, po 100 dinarjev in 900 dinarjev za avtobuse. Tak »Planiški paket« bo veljal za soboto in nedeljo. Za soboto bodo nalepke za osebna vozila in avtobuse rdeče barve, za nedeljo pa modre.

D. Humer
Foto: F. Perdan

Združeni zdravstveni dom Kranj Delovna skupnost skupnih služb objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. dipl. pravnik
2. finančni knjigovodja
3. knjigovodja - fakturist
4. kurjač

Delovno mesto pod točko 1. je za nedoločen čas, pod točko 2. in 3. pa za določen čas (nadomeščanje delavk med porodniškim dopustom), pod točko 4. za nedoločen čas.

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1. diploma pravne fakultete
pod 2. in 3. ustreznost srednja strokovna izobrazba
pod 4. izprašan kurjač za mehanizirano kurjenje s poklicno šolo kovinsko ali elektro stroke.

TOZD Zdravstveni dom Kranj

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. laboratorijskega tehnika

v obratno ambulanto Sava Kranj - za nedoločen čas

2. medicinsko sestro

za ambulanto za nujno medicinsko pomoč - za nedoločen čas

3. dve medicinski sestri

za določen čas (nadomeščanje delavk med porodniškim dopustom in boleznijo).

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1. srednja šola za laboratorijske tehnike
pod 2. in 3. srednja šola za medicinske sestri

Za delovna mesta za nedoločen čas je 2-mesečno poskusno delo. Prijave je treba poslati na naslov: Združeni zdravstveni dom Kranj, Gosposvetska 10 v osmih dneh po objavi.

Gorenjska oblačila
Kranj
Odbor za medsebojna razmerja
TOZD Konfekcija Kranj
objavlja prosto delovno mesto
snažilke

Pogoj: dokončana osemletka

Za delovno mesto je predvideno 3-mesečno poskusno delo. Pismene prijave pošljite na splošno kadrovsko službo, Cesta JLA 24 a, v 10 dneh od dneva objave.

OBVESTILO ŽIVINOREJCEM!

Živinorejska poslovna skupnost - živinorejski pospeševalni sklad - predvideva za leto 1977 premije za breje telice.

Do premije so upravičeni vsi rejci, ki imajo kooperantsko proizvodnjo mleka.

Pogoji za uveljavitev premije so:

- znano poreklo (telica mora biti oštevilčena),
- breja mora biti najmanj 5 mesecev (dokaz je potrjeno o osemnitvi),
- v poštev pridejo telice lisaste pasme, črnobeke pasme, rjave pasme in križanke lisaste in cikaste pasme.

Telice prijavite v zadrugi najmanj teden dni pred pregledom.

Razpored pregleda - premiranje telic:

GKZ - TZE Sloga Kranj	od 14. do 17. marca
GKZ - TZE Tržič	18. marca
GKZ - TZE Naklo	21. in 22. marca
GKZ - TZE Cerklje	od 23. do 25. marca
KZ Bled	28. marca
GKZ Sr. vas v Bohinju	29. in 30. marca
KŽK - TOZD Kooperacija Radovljica	31. marca in 1. aprila
KZ Škofja Loka	od 6. do 13. aprila

Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske - Kranj

Naši skakalci so se osem dni skrbno pripravljali na slovenski smučarski praznik v dolini skakalnic pod Poncami. Zaradi neugodnih vremenskih pogojev so se v petek odpravili domov. Izpred gostilne Žerjav so odšli Jože Demšar (Križ), Vencelj (Velenje) in Zupan (Jesenice).

ZDRUŽENJE SAMOSTOJNIH OBRTNIKOV OBČINE KRANJ IN TRŽIČ

prireja
I. veleslalom
gorenjskih
obrtnikov
za prehodni pokal
na Zelenici,
in sicer
26. 3. 1977,
ob 9.30

Pravico nastopa imajo vsi obrtniki, njihovi svojci in pri njih zaposleni delavci.

Prijave sprejema ZSOO Kranj do 21. 3. 1977, tel. št. 25-911.

1+3

domačini pa se večkrat jezimo tudi nad onesnaževanjem v samem kraju. Smeti so problem, zato bi bilo potrebno nabaviti kontejnerje.»

Dimitar Dimitrovski-Miki iz Gozd Martuljka:

»Menim, da so krajani zelo prizadeti, delavni in sprejemljivi za razvoj kraja. So pomanjkljivi. Martuljek bi nudil lahko več, vendar je tudi zdaj precej zasebnih sob; na tem območju pa je tudi precej počitniških hiš. Z dobro organizacijo in povezanostjo bi bil turizem lahko bolj razvit, morali pa bi bolje urediti kamp in tudi za več smučišč v okolici so še možnosti. V Martuljek prihajajo takšni gostje, ki imajo radi svež, čist zrak, predvsem pa mir in sprehode v neomadeževano naravo. Več pozornosti pa bi morali posvetiti razvoju kmečkega turizma na tem področju, poskrbeti pa tudi za primerno zabavo gostov, ki prihajajo največ poleti pa tudi pozimi.«

Ivana Kolar iz Gozd Martuljka:

»Ukvarjam se le z oddajanjem zasebnih sob in imam na voljo dvajset ležišč. Sem ne prihajajo le prehodni gostje, ampak tudi stalni, ki preživljajo v Martuljku svoje počitnice. Prihajajo skupine ali posamezniki in družine od vsepovsod; tako iz naših sosednjih republik kot tudi iz Holandije, Nemčije, in drugih držav. Prijetno se počutijo, hvalijo čist zrak in lepo okolico, kamor odhajajo na izlete. Sama sem in imam dovolj dela, vendar se rada ukvarjam s tem. Vsekakor pa bi v Gozd Martuljku lahko nudili v prihodnje poletnemu in zimskemu turistu več zabave, raznih prireditev in primerno razširili turistično ponudbo.«

D. S.

Ina Oman iz Gozd Martuljka:

»Tako pozimi kot tudi poleti je v Martuljku kar dovolj gostov. Letošnja zimska turistična sezona je bila kar ugodna. Preskrba je zadovoljiva, tako gostinska kot trgovska, saj imamo lepo, sodobno trgovino, zasebno gostišče in hotel Spik z depandanso. Vsekakor bi kraj z nekaj naložbami v turizem lahko nudil več, kot nudi zdaj; saj je na primerni legi s privlačnim okoljem gora. V Martuljku je za gosta prijetno naravno okolje, moti nas predvsem dokaj onesnažena struga Save Dolinke,

Potujoči vrtci

Tako kot že nekaj let doslej bo tudi letos z marcem steklo delo s potujočimi vrtci, ki jih v kranjski občini organizira VVZ Kranj, medtem ko pri VVZ Golnik ta oblika teče že od lanskega oktobra. Potujoči vrtci so oblika dela s predšolskimi otroci, ki niso vključeni v vrtce, nekajurno gostovanje potujočega vrtca z vzgojiteljico vsak teden pa jim vsekar pomaga h kasnejšemu vključevanju v malo šolo in kasneje tudi v osemletko. Lani je obiskovalo od marca do maja potujoči vrtec 125 otrok in sicer v krajevnih skupnostih Senčur, Olševek, Visoko in Podbrezje. Za otroke iz Gorič in okolice pa so potujoči vrtci vodile vzgojiteljice iz VVZ Golnik, redno pa je tja zahajalo 33 otrok. Tudi letos so v teh krajevnih skupnostih, ki se najbolj zanimajo za te popoldanske oblike predšolske vzgoje, organizirani oddelki potujočega vrtca. Na Golniku pa imajo še dodatno obliko dela z otroki in sicer Pionirski klub, kjer se zbirajo otroci enkrat tedensko. Skupnost za otroško varstvo je zagotovila za delo potujočih vrtcev sredstva v višini 30.000 din.

Sedanje število oddelkov razširjene dejavnosti pa seveda še zdaleč ni to, kar bi si želeli; v vsakem kraju bi morali biti otroci, ki ne obiskujejo vrtcev, zajeti v kakšno obliko predšolske vzgoje. Ta cilj bi lažje dosegli, če bi tudi vrtci pri osnovnih šolah postali centri za predšolsko vzgojo v svojem kraju. Tudi posamezne krajevne skupnosti še niso znale najti stika z vzgojnimi zavodi, da bi tudi pri njih stekla ta oblika vzgoje najmlajših.

L. M.

Pretesna šola za velik vpis

V Šolskem centru za blagovni promet v Kranju ni prostora za svobodne aktivnosti — Pouk v dveh izmenah — Velik vpis zaradi odhajanja delavcev trgovine v druge gospodarske in negospodarske panoge

Solsko stavbo Centra za blagovni promet v Kranju so zgradili leta 1963 in je bila za tisti čas sodobna šola, danes pa je to klasična šola, z zastarelo opremo, brez kabinetov in sodobnih učil. Zgrajena je bila za okrog 200 učencev, že od leta 1967 naprej pa je pretesna. Od takrat naprej vpisujejo vsako leto od 210 do 230 učencev letno samo v prvi letnik.

V Centru za blagovni promet se izobražujejo prodajalci, poslovodje, komercialisti, imajo pa tudi večerno šolo za prodajalce, to je za tiste trgovske delavce, ki so se po končani osnovni šoli takoj zaposlili v trgovini in si želijo pridobiti tudi kvalifikacijo. V tem polletju je skupaj na šoli 324 učencev in sicer v šoli za prodajalce je 169 učencev drugega in tretjega letnika, komercialno šolo obiskuje 78 slušateljev, poslovodsko 61 in večerno šolo za prodajalce 16 slušateljev. Poleg tega pa so letos začeli s poučevanjem nemškega jezika, ki je za trgovce na Gorenjskem izredno koristen. Tega tečaja se udeležuje 17 učencev.

Zaradi velikega števila slušateljev so morali pouk organizirati v dveh izmenah. V dveh izmenah imajo pouk učenci šole za prodajalce, samo popoldne pa slušatelji komercialne, poslovodske in večerne šole za prodajalce. Na izredno utesnenost opozarja tudi podatek, da na učenca ne pride niti kvadratni meter prostora v učilnicah. Poleg tega pa šola ni grajena za potrebe sodobnega pouka, saj nima kabinetov za praktični pouk, nima večnamenskega prostora, niti prostora za svobodne aktivnosti.

Na šoli ugotavljajo, da bi morali več pozornosti posvetiti kulturni vzgoji bodočih prodajalcev. Menijo namreč, da je prodajalec poklic, za katerega je potrebna izredno visoka stopnja kulturne osveščenosti. Žal pa morajo ostati le pri željah, saj na šoli, kot smo že omenili, ni drugih prostorov kot le do skrajnosti izkoriščene učilnice.

Kako to, da kljub počasnemu razvoju trgovine na Gorenjskem vpis v trgovsko šolo stalno narašča? Vzrok za to je treba iskati v izredno veliki fluktuaciji delavcev v trgovini. Trgovci namreč že nekaj let odhajajo v industrijo, kjer so bolj plačani, nimajo deljenega delovnega časa in imajo proste sobote. Zato se stalno pojavlja potreba po mladih prodajalcih oziroma učencih v trgovini. Med trgovskimi podjetji na Gorenjskem je izjema Veletrgovina Merkur iz Kranja, kjer skoraj ne poznajo odhajanja delavcev v druge gospodarske panoge.

L. Bogataj

DIVJA TRŽIŠKA LAKOTA

Tržič — Pod Storžičem imajo lepo vzdrževano pokopališče, ni kaj. Vendar pa vsi tisti, ki ga redno negujejo in obiskujejo, na letošnjo pomlad s pristno grozo opažajo, da jim ponoči zahaja med rože in grmičevje neznan divjad, kajti vse, kar se pripravlja ozeleniti ali že cveti, je požrto in obžrto. Naokoli so živalski prebavni izločki ali ostanki ali kakor se po domače reče: drečki, fige in bobki. Pokopališče ima nizko ograjo, vsaj z ene strani, moč jo je preskočiti in le divje živali lahko žene taka požrešnost, da so se lotile celo pokopališča. Vsi tisti, ki negujejo grobove, bi prav radi prispevali za dostojno ograjo, a kaj, ko ne vedo, katera žival, kdaj in kako prihaja v goste...

Mislim, da bi tržiški jagri pa jagajo po drečkih, lahko identificirali divje zlo. Prepričajte jih, da je vsaj zaenkrat prioriteta pokopališča in da bo za jago za pasjimi čistokrvnimi vaškimi potepuhi še dovolj časa in veselega užitka. Godrnjal bo, tržiški jagar pa jaga, pa kaj češ, niso na tem ljubem svetu škodljivi le vaški cuki...

SMETIŠČE NA PLANINI

Kranj — V novem naselju na kranjski Planini, pred trgovino Živil ni smetnjakov, nima jih celo sama trgovina. Odpadki lete na vse strani, tako, da je podoba tega kraja neznožno onesnažena. Otroci brcajo papirčke, vrecke, ženskam se na pete natikajo ostanki, skratka, kot na odlagališču Snage. Vsi pristojni menijo, da bi morali vse to odpraviti, čimprej počistiti, a od misli do realizacije je dragi moji dolga, trnova pot. Kdo ve, kdaj bodo tam okoli le zmogli to kalvarijo in nabavili nekaj smetnjakov?

»Daj no, Micka, to ni znanstvenik, le koš za smeti je sklenil poiskati...«

Novo arheološke najdbe v Kranju

Našli staro stražiško pokopališče?

Arheologi in spomeniškovarstveniki menijo, da sta bila pri Merkurjevi jami v Kranju, kjer bo zgrajeno novo križišče, stara šmartinska cerkev in pokopališče — Primer zglednega sodelovanja med varuhi spomenikov in financerji ter graditelji novega križišča

Kranj — Ko so pred desetimi leti v Kranju pri takimenovani Merkurjevi jami ob železniški postaji kopali jarek, so najdeni skeletni prvič opozorili, da utegne biti zemljišče arheološko zanimivo in da ga je treba arheološko in spomeniškovarstveno zavarovati. Zato so se graditelji novega križišča pri Iskri pretekli teden lotili dela izredno previdno. Temeljito so sondirali teren in ugotovili, da so bila ugotovljena arheologov pravilna. S stroji so odkrivali teren in kmalu našli prve znake arheološke in spomeniškovarstvene vrednosti zemljišča. Zato bodo sedaj začeli ročno odkopavati najdbe. Zavod za spomeniško varstvo iz Kranja bo skušal varstvena dela čim prej končati in s tem omogočiti pravočasni začetek gradnje novega križišča. Da bodo spomeniki iz tega kraja oteti uničenju gre zahvala izredno dobremu sodelovanju med Zavodom za spomeniško varstvo Kranj, financirjem izgradnje novega križišča Skupnostjo za ceste SRS in Cestnim podjetjem Kranj kot izvajalcem del. Slednja arheološka in spomeniškovarstvena dela tudi financirata, kar se doslej v Sloveniji še ni pogosto dogajalo. Ni še dolgo tega, ko so v Ptujju stroji uničili vredne arheološke najdbe!

Kaj pravzaprav skriva zemljišče, kjer bo novo križišče, še ni znano. Arheologi predpostavljajo, da so našli staro stražiško pokopališče z grobnicami Strašanov in ljudi z desnega brega Save. Menda so na to pokopališče pokopavali celo ljudi iz

Ovsiš, Žej in drugih vasi. Na zemljišču ob Merkurjevi jami je stala tudi stara šmartinska ali stražiška cerkev sv. Martina. Že poimenovanje po Martinu pove, da je bila izredno stara. Menda so jo prenehali uporabljati leta 1737, ko so začeli graditi v Stražišču novo. Staro šmartinsko cerkev so opustili predvsem zaradi reke Save, ki je pogosto prestopala bregove in poplavljala tako pokopališče kot ogrožala cerkev.

Prihodnji tedni bodo pokazali, kaj pravzaprav skriva gradbišče novega križišča.

J. Košnjek

Arheologi in varstveniki spomenikov še ne vedo, kaj pravzaprav skriva zemljišče, kjer bo zgrajeno novo križišče pri Iskri v Kranju — Foto: Perdan

Za razvoj RTC Krvavec

Da bi smučarji na Krvavcu ne čakali več tudi po 50 minut v vrsti na vlečnico ali sedežnico ob sobotah in nedeljah in da bi pridobili nova smučišča tako za začetnike kot za zahtevnejše smučarje, je bila sklicana pretekli teden v Ljubljani ustanovna skupščina Interesne skupnosti za izgradnjo RTC Krvavec.

Pripravljalni odbor za ustanovitev Interesne skupnosti RTC Krvavec se s svojim dobro obdelanim programom razvoja tega priljubljenega smučarskega centra v letih 1976-1980 in posebej s programom za leto 1977, obrača na delovne organizacije občin, katerih delovni ljudje so največji gostje teh smučišč, to je Ljubljana, Domžale, Kamnik, Škofja Loka, Mengeš in Kranj, da s skupnimi sredstvi zgrade te, za našega delovnega človeka prepotrebne objekte rekreacije.

Za protivrednost naložb — najmanjša bi bila 100.000 din — bi članice SIS imele popust pri nakupu vozovnic za smučarje in prevoze na žičnicah in še razne druge ugodnosti.

Pobudniki so prepričani, da bodo delovne organizacije na območju omenjenih gorenjskih občin pokazale vse razumevanje za izgradnjo smučarskega centra na Krvavcu in pristopile k samoupravnemu sporazumu. V interesno skupnost se bodo vključili tudi člani obstoječega konzorcija RTC Krvavec. D. D.